

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

EDİRNE İLİ İSTİHDAM GÖRÜNÜMÜ RAPORU

2026

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

EDİRNE İLİ İSTİHDAM GÖRÜNÜMÜ RAPORU

NİSAN, 2026

EDİRNE İLİ İSTİHDAM GÖRÜNÜMÜ RAPORU,2026

TRAKYA KALKINMA AJANSI

Cumhuriyet Mah. Elif Hanım Sok. No: 9
Süleymanpaşa/TEKİRDAĞ

Tel: +90850 450 09 59 (30 hat)

Fax: +90282 263 10 03

E-posta: bilgi@trakyaka.org.tr

Kep Adresi: trakyaka@hs01.kep.tr

Hazırlayanlar

Dilara GÜNER
Uğur OKUŞ

Tasarım ve Redaksiyon

Cansu ÜNAL

Sayfa Sayısı: 38

Yayın içerisindeki kısımlar ve görseller, Trakya Kalkınma Ajansı'nın yazılı izni olmaksızın kısmen ya da tamamen yayınlanamaz, çoğaltılamaz veya ticari amaçla kullanılamaz. Kaynak gösterilmek kaydı ile Trakya Kalkınma Ajansı yayınları ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir ve paylaşılabilir.

İçindekiler

TABLOLAR LİSTESİ -----6

ŞEKİLLER LİSTESİ -----6

KISALTMALAR LİSTESİ -----7

1) YÖNETİCİ ÖZETİ -----8

2) EDİRNE İLİNDE MEVCUT İŞ GÜCÜ PİYASASI GÖRÜNÜMÜ -----9

2.1) EDİRNE İLİ İŞ GÜCÜ VERİLERİ -----9

2.2) EDİRNE İLİNDE KAYITLI İŞ GÜCÜ -----10

2.3) İŞKUR'A KAYITLI İŞ GÜCÜ -----11

2.4) EDİRNE İLİNDE İMALAT SEKTÖRÜNDE GÖRÜNÜM-----14

2.5) EDİRNE İLİNDE HİZMETLER VE TARIM SEKTÖRLERİNDE GÖRÜNÜM-----16

3) MEVCUT İŞ GÜCÜ POLİTİKALARI -----17

3.1) MESLEKİ EĞİTİM POLİTİKALARINDA MEVCUT GÖRÜNÜM-----18

3.2) KURUM-İŞLETME İŞBİRLİĞİ YAPISI -----18

3.3) İSTİHDAM DESTEK MEKANİZMALARI-----19

4) DEMOGRAFİK EĞİLİMLER -----21

5) EDİRNE İLİ İMALAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM PROJEKSİYONU -----24

6) EDİRNE İLİ HİZMETLER SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM PROJEKSİYONU -----32

7) KÜRESEL İSTİHDAM TRENDLERİ -----34

8) BULGU VE ÖNERİLER -----36

9) KAYNAKÇA -----38

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: İlçe Bazında Yaş Gruplarına Göre Nüfus-----	9
Tablo 2: Yıl Bazında İstihdam, İşsizlik ve İş Gücüne Katılım Oranları (%)-----	9
Tablo 3: Çalışma Statüsüne Göre Edirne İlinde Toplam Çalışanlar -----	10
Tablo 4: 2024 SGK Verilerine Göre Edirne İlinde İstihdamın Sektörel Dağılımı -----	10
Tablo 5: Edirne İlinde İş Yeri Büyüklüğü Bazında Çalışan Sayısı-----	11
Tablo 6: En Fazla Açık İş Olan 10 Meslek ve Ücret Düzeyleri (%) -----	13
Tablo 7: Eğitim Düzeyi Aranmayan ve Yükseköğretim Düzeyinde Talep Edilen Meslekler -----	13
Tablo 8: Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler -----	14
Tablo 9: Eleman Temininde Güçlük Çeken İlk 10 Meslek ve Güçlük Çekme Nedenleri -----	14
Tablo 10: Edirne İlinde Sektör Bazında İş Yeri ve Çalışan Sayısı -----	15
Tablo 11: Edirne İli Net Göç İstatistikleri (Kişi) -----	22
Tablo 12: Çalışma Çağındaki Nüfusun İlçe ve Yaş Grubu Bazında Dağılımı (Kişi) -----	23
Tablo 13: İlçe Bazında Potansiyel İş Gücü Havuzu (Kişi) -----	24
Tablo 14: OSB Alanlarında Mevcut Durum -----	24
Tablo 15: OSB Alanlarında Firma Bazlı İstihdam Öngörülleri -----	25
Tablo 16: OSB Alanlarında Meslek Grubu Bazlı İstihdam Öngörülleri (Kişi)-----	27
Tablo 17: Mesleki Liselerin Bölüm Bazında Mezun Sayıları-----	28
Tablo 18: Mesleki Liselerin İlçe ve Bölüm Bazında Mezun Sayıları-----	28
Tablo 19: Meslek Yüksekokullarının Bölüm Bazında Mezun Sayıları-----	31
Tablo 20: 2020-2024 Yılları Yiyecek-İçecek Hizmetleri Sektörü Korelasyon Analizi -----	32
Tablo 21: MEB'e Bağlı Okullarda Gösterge Bölümlerde Öğrenci Sayıları -----	33
Tablo 22: MYO'larda Gösterge Bölümlerde Öğrenci Sayıları -----	34
Tablo 23: Dijitalleşme ve Otomasyon Süreçleri Kapsamında İstihdam Riski Yüksek Alanlarda Edirne İli Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullardaki Öğrenci Sayıları -----	35

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Açık İşlerin Sektörel Dağılımı (%)-----	12
Şekil 2: Edirne İlinde Mevcut İstihdamın Cinsiyet Bazında Oransal Dağılımı (%) -----	12
Şekil 3: Açık İşlerin Yaş Grubuna Göre Dağılımı (%) -----	12
Şekil 4: Ücret Düzeyine Göre Açık İşler (%)-----	12
Şekil 5: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı (%) -----	13
Şekil 6: Edirne İli Yeni İmalat Yatırımcılarının Sektörel Dağılımı (Firma Sayısı) -----	15
Şekil 7: Esnaf Sayısı/Nüfus Oranı-----	16
Şekil 8: ÇKS Verilerine Göre Edirne İlinde Çiftçi Sayıları ve Çiftçi Başına Arazi Büyüklüğü (da) --	17
Şekil 9: ÇKS Verilerine Göre Tüzel Kişi Kayıtlı Çiftçi Sayısı -----	17
Şekil 10: Yatırım Teşvik Mevzuatı Çerçevesinde Edirne'de İlçe Bazlı İstihdam Teşvikleri-----	20
Şekil 11: 2014-2024 Yılları Trakya İlçeleri Yüzdelik Nüfus Değişimi (%) -----	22
Şekil 12: İkamet Edilen İlçeye Göre Doğum Yeri (Kişi)-----	22
Şekil 13: Ortalama Eğitim Süresi (Yıl) -----	23
Şekil 14: Hizmetler Sektöründe Mesleki Eğitim ve Öğrenci Sayıları-----	34
Şekil 15: 2025-2030 Meslek Bazında Beklenen Net Değişim Oranları (%) -----	35

KISALTMALAR LİSTESİ

- ADNKS - Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
- AR-GE - Araştırma ve Geliştirme
- ÇKS - Çiftçi Kayıt Sistemi
- GÜÇ - Gençliğin Üretim Çağı
- HEM - Halk Eğitimi Merkezi
- İK - İnsan Kaynakları
- İSG - İş Sağlığı ve Güvenliği
- İŞKUR - Türkiye İş Kurumu
- KOBİ - Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
- KOSGEB - Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- MEB - Milli Eğitim Bakanlığı
- MESEM - Mesleki Eğitim Merkezi
- MTAL - Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
- MYO - Meslek Yüksekokulu
- NACE - Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (Nomenclature des Activités Économiques dans la Communauté Européenne)
- NEET - Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler (Not in Education, Employment, or Training)
- NİUP - Nitelikli İş Gücü Yetiştirme Programı
- OSB - Organize Sanayi Bölgesi
- SGK - Sosyal Güvenlik Kurumu
- STEM - Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (Science, Technology, Engineering, and Mathematics)
- TÜİK - Türkiye İstatistik Kurumu
- WEF - Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)

1) YÖNETİCİ ÖZETİ

Edirne ili, Türkiye'nin batısında stratejik bir konumda yer almakta olup, hem Avrupa'ya açılan sınır kapıları hem de gelişen ulaştırma altyapısı sayesinde bölgesel kalkınma açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Son yıllarda il genelinde yürütülen organize sanayi bölgesi (OSB) yatırımları, Edirne'nin üretim ve istihdam kapasitesini artırmaya yönelik somut adımlar olarak dikkat çekmektedir.

Bu kapsamda, İpsala OSB ve Keşan OSB'nin kuruluş süreçleri hızla devam ederken, Uzunköprü Atatürk OSB'nin faaliyete geçmesi ve Edirne OSB'nin genişleme alanı ile birlikte yeni yatırımcılara hazır hale gelmesi, ilin sanayi altyapısında önemli bir dönüm noktası oluşturmaktadır. Söz konusu OSB yapılanmaları, yalnızca yerel üretim gücünü artırmakla kalmayacak, aynı zamanda nitelikli iş gücü talebini çeşitlendirerek yeni meslek gruplarının ortaya çıkmasına da zemin hazırlayacaktır.

Bu raporun temel amacı, Edirne ilinde mevcut iş gücü piyasasının yapısını analiz etmek, demografik eğilimleri değerlendirmek ve planlanan sanayi yatırımlarının yaratacağı istihdam talebini ortaya koyarak geleceğe yönelik iş gücü projeksiyonları geliştirmektir. Bu kapsamda raporda aşağıdaki konular ele alınmaktadır:

- Edirne'nin mevcut istihdam yapısı
- Sektörler itibarıyla iş gücü talebi
- Demografik ve göç eğilimleri
- Organize sanayi bölgelerinde planlanan yatırımlar
- Mesleki eğitim altyapısı
- Gelecekte ortaya çıkabilecek iş gücü arz-talep uyumsuzlukları

Rapor, karar vericilere yol gösterici olacak şekilde veri temelli politika önerileri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2) EDİRNE İLİNDE MEVCUT İŞ GÜCÜ PİYASASI GÖRÜNÜMÜ

2.1) EDİRNE İLİ İŞ GÜCÜ VERİLERİ

Edirne ili nüfusu, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2025 yılı verilerine göre toplam 422.438'dir. Çalışma çağı nüfusu olarak adlandırılan 15-64 yaş grubu, Edirne'de ikamet eden nüfusun %68'ini oluşturmaktadır.

Tablo 1: İlçe Bazında Yaş Gruplarına Göre Nüfus

	0-14	15-64	65+
Enez	1.174	6.277	2.948
Havsa	1.770	10.532	5.000
İpsala	3.059	16.562	5.657
Keşan	14.184	56.403	14.672
Lalapaşa	598	3.693	1.641
Meriç	981	7.204	4.144
Merkez	28.439	145.612	26.702
Süloğlu	786	3.799	1.516
Uzunköprü	7.873	37.402	13.810
Toplam	58.864	287.484	76.090

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu, 2025

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından her yıl sonunda ve her il özelinde yayımlanan İş Gücü Piyasası Araştırma Raporu, iş gücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içermektedir. Ayrıca, TÜİK de temel iş gücü rakamlarının açıklanmasına ilişkin çalışmalarını sürdürmektedir. TÜİK iş gücü göstergelerine göre Edirne'de iş gücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2 : Yıl Bazında İstihdam, İşsizlik ve İş Gücüne Katılım Oranları (%)

Gösterge Bazında İl ve Ülke Verileri		2022	2023	2024
İstihdam Oranı	Türkiye	47,5	48,3	49,5
	Edirne	53	54,8	53,6
İşsizlik Oranı	Türkiye	10,4	9,4	8,7
	Edirne	6,8	7,5	7,2
İş Gücüne Katılım Oranı	Türkiye	53,1	53,3	54,2
	Edirne	56,8	59,2	57,7

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu, 2024

2022-2024 dönemine bakıldığında Türkiye'de istihdam oranının istikrarlı bir artış gösterdiği görülmektedir. 2022 yılında %47,5 olan istihdam oranı 2023'te %48,3'e ve 2024'te %49,5'e yükselmiştir. Bu durum Türkiye genelinde çalışan nüfus oranının arttığını göstermektedir. Edirne'de ise istihdam oranı Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmektedir. 2022 yılında %53 olan oran 2023'te %54,8'e yükselmiş, ancak 2024 yılında %53,6'ya gerilemiştir. Buna rağmen Edirne'de istihdam oranının Türkiye ortalamasından daha yüksek olduğu görülmekte ve ilin iş gücü piyasasının görece daha güçlü olduğu anlaşılmaktadır.

İş gücüne katılım oranı Türkiye'de 2022-2024 döneminde sınırlı fakat düzenli bir artış göstermiştir. 2022 yılında %53,1 olan oran 2023'te %53,3'e, 2024 yılında ise %54,2'ye yükselmiştir. Bu artış, çalışma çağındaki nüfusun iş gücü piyasasına katılımının giderek arttığını göstermektedir. Edirne'de ise iş gücüne katılım oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında %56,8 olan oran 2023'te %59,2'ye yükselmiş, ancak 2024 yılında %57,7'ye düşmüştür. Buna rağmen Edirne'nin iş gücüne katılım oranı Türkiye ortalamasından daha yüksek olup, ilde ekonomik faaliyete katılımın görece daha güçlü olduğu söylenebilir.

Türkiye genelinde işsizlik oranı incelendiğinde 2022-2024 döneminde düzenli bir düşüş eğilimi olduğu görülmektedir. 2022 yılında %10,4 olan işsizlik oranı 2023'te %9,4'e, 2024'te ise %8,7'ye gerileyerek iş gücü piyasasında olumlu bir gelişmeye işaret etmektedir. Edirne'de ise işsizlik oranı Türkiye ortalamasına kıyasla daha düşük seviyelerde seyretmektedir. 2022 yılında %6,8 olan oran 2023'te %7,5'e yükselmiş, 2024 yılında ise %7,2'ye düşmüştür. Bu durum Edirne'de işsizlik oranının genel olarak düşük olmakla birlikte yıllar arasında küçük dalgalanmalar gösterebildiğini ortaya koymaktadır.

2.2) EDİRNE İLİNDE KAYITLI İŞ GÜCÜ

Çalışma kapsamında kullanılan istihdam verileri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre sınıflandırılmaktadır. Bu kapsamda sigortalılar üç ana statü altında toplanmaktadır:

- **4/1-a (Hizmet akdi ile çalışanlar):**

Bir işveren ile iş sözleşmesine dayalı olarak çalışan kişiler bu kapsamda yer almaktadır. Özel sektör işçileri başta olmak üzere hizmet akdiyle çalışanlar bu statüde sigortalı sayılır ve primleri işveren aracılığıyla SGK'ya bildirilir.

- **4/1-b (Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar):**

Kendi işini yürüten esnaf, sanatkâr, şirket ortağı ve serbest meslek erbabı gibi bağımsız çalışanlar bu statü kapsamındadır. Prim yükümlülükleri doğrudan kendileri tarafından yerine getirilir.

- **4/1-c (Kamu görevlileri):**

Kamu idarelerinde kadrolu olarak görev yapan memurlar ve ilgili mevzuat kapsamında bu bentte sigortalı sayılan kamu personeli bu grupta yer alır.

Bu üçlü sınıflandırma, ilin istihdam yapısının sektörel ve kurumsal dağılımını analiz etmek açısından temel bir çerçeve sunmaktadır.

2024 yılı SGK verilerine göre Edirne ilinde sigortalı sayıları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3 : Çalışma Statüsüne Göre Edirne İlinde Toplam Çalışanlar

	4/a	4/b	4/c	Toplam
Sosyal Güvenlik Kapsamında Aktif Çalışan Kişi Sayısı	75.430	18.056	24.118	117.604
Sosyal Güvenlik Kapsamında Aylık Alan Kişi Sayısı	3.184	1.322	573	5.079
Toplam	78.614	19.378	24.691	122.683

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu, 2024

Toplam sigortalı sayısı 122.683 kişidir. 4/1-a statüsünde sürekli olarak çalışan iş gücünün istihdam sayısı bakımından sıralaması aşağıdaki tabloda özetlenmektedir. Buna göre perakende ticaret ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 4 : SGK Verilerine Göre Edirne İlinde İstihdamın Sektörel Dağılımı

Sektör (NACE kodu bazlı)	İş Yeri	Çalışan	Tüm İş Yeri Sayısına Oranı	Tüm Sigortalı Çalışanlara Oranı
47-Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	2.487	9.591	%23,6	%14,2
41-Bina inşaatı	818	5.612	%7,4	%8,3
14-Giyim eşyalarının imalatı	63	5.477	%0,6	%8,1
56-Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	991	5.174	%9	%7,6
86-İnsan sağlığı hizmetleri	192	4.173	%1,7	%6,2
82-Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	206	2.963	%1,9	%4,4
10-Gıda ürünlerinin imalatı	412	2.950	%3,7	%4,4
85-Eğitim	205	2.669	%1,9	%3,9
46-Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	619	2.294	%5,6	%3,4
42-Bina dışı yapıların inşaatı	62	1.818	%0,6	%2,7
49-Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	642	1.818	%5,8	%2,7
55-Konaklama	157	1.754	%1,4	%2,6
05-Kömür ve linyit çıkartılması	31	1.572	%0,3	%2,3

81-Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri	161	1.505	%1,5	%2,2
45-Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	397	1.144	%3,6	%1,7
13-Tekstil ürünlerinin imalatı	21	976	%0,2	%1,4
84-Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	76	900	%0,7	%1,3
43-Özel inşaat faaliyetleri	294	826	%2,7	%1,2
01-Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	233	820	%2,1	%1,2
80-Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri	127	787	%1,2	%1,2
71-Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	124	768	%1,1	%1,1
52-Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	136	751	%1,2	%1,1
38-Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	29	680	%0,3	%1
25-Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	114	608	%1	%0,9
96-Diğer hizmet faaliyetleri	250	603	%2,3	%0,9
23-Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	77	590	%0,7	%0,9
24-Ana metal sanayii	26	589	%0,2	%0,9
62-Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	95	580	%0,9	%0,9
35-Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	44	555	%0,4	%0,8
69-Hukuk ve muhasebe faaliyetleri	263	542	%2,4	%0,8

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu, 2024

Tablo 5'te yer verilen Edirne ilinde iş yeri büyüklüğü bazında çalıştırılan zorunlu sigortalı sayısı dikkate alındığında istihdam dağılımının büyük ölçüde KOBİ tanımlamasındaki işletmelerde olduğu görülmektedir.

Tablo 5 : Edirne İlinde İş Yeri Büyüklüğü Bazında Çalışan Sayısı

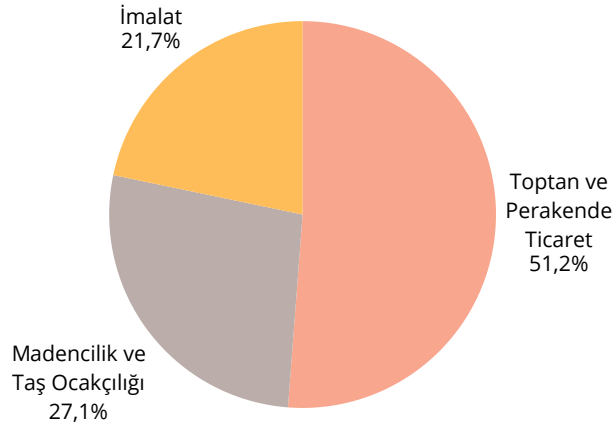
İş yeri büyüklüğü (İş yerinde çalıştırılan zorunlu sigortalı sayısı)												
1	2--3	4--6	7--9	10-19	20-29	30-49	50-99	100-249	250-499	500-749	750-999	1000+
4495	3045	1670	634	695	191	139	79	62	13	3	1	1

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu, 2024

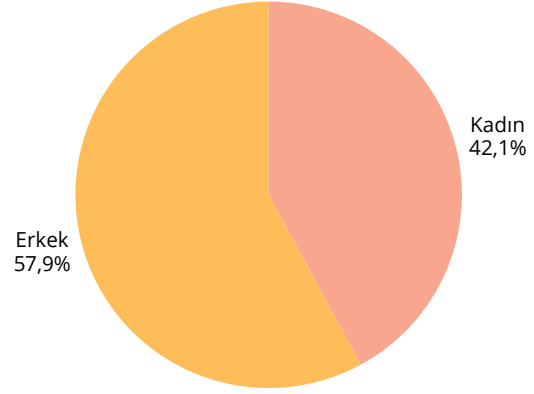
2.3) İŞKUR'A KAYITLI İŞ GÜCÜ

İstihdamın sektörel ve ölçeksel yapısı kadar, iş gücü arzının mesleki bileşimi de ilin ekonomik dinamiklerini anlamada belirleyici bir unsurdur. İŞKUR tarafından yayımlanan 2025 yılı İş Gücü Piyasası Araştırması bulguları, açık işlerin yaş, sektör ve cinsiyet bazlı dağılımına ilişkin olarak kapsamlı bilgiler sunmaktadır.

Edirne ilinde kayıtlı açık işlerin sektörel dağılımında toptan ve perakende ticaretin ön plana çıktığı görülmektedir. Türkiye genelinde %21,2 düzeyinde ölçümlenen toptan ve perakende ticaret açık iş oranı, Edirne ilinde %51,2 olarak kaydedilmektedir.

Şekil 1 : Açık İşlerin Sektörel Dağılımı (%)

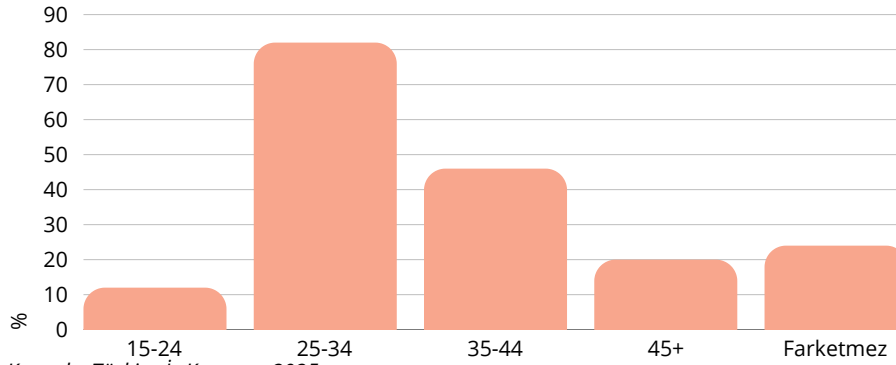
Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2025

Şekil 2 : Edirne İlinde Mevcut İstihdamın Cinsiyet Bazında Oransal Dağılımı (%)

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2025

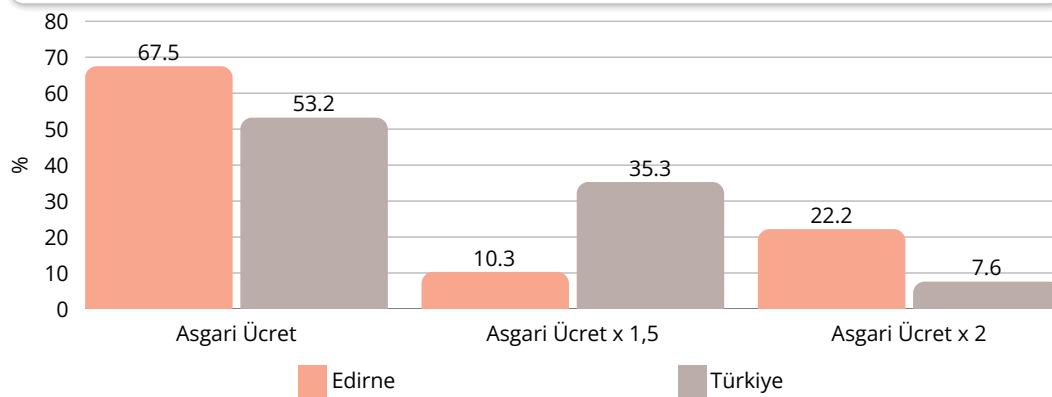
İŞKUR 2025 Yılı İş Gücü Piyasası Araştırması bulgularına göre Edirne ilinde gerçekleşen istihdamın cinsiyet bazında dağılımı Şekil 2'de gösterilmektedir.

Edirne ilinde açık işlerin yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde, işverenlerin büyük ölçüde genç ve orta yaş grubundaki işgücünü tercih ettiği görülmektedir.

Şekil 3 : Açık İşlerin Yaş Grubuna Göre Dağılımı (%)

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2025

Edirne ilinde açık işlere ilişkin işverenlerin %67,5'lik kısmı çalışanlara asgari ücret önermektedir. Bu oran Türkiye genelindeki %53,2'lik düzeyin üzerinde seyretmektedir. Edirne ilinde asgari ücretin 2 katını öneren işveren sayısı ise Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Şekil 4 : Ücret Düzeyine Göre Türkiye ve Edirne'de Açık İşler (%)

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2025

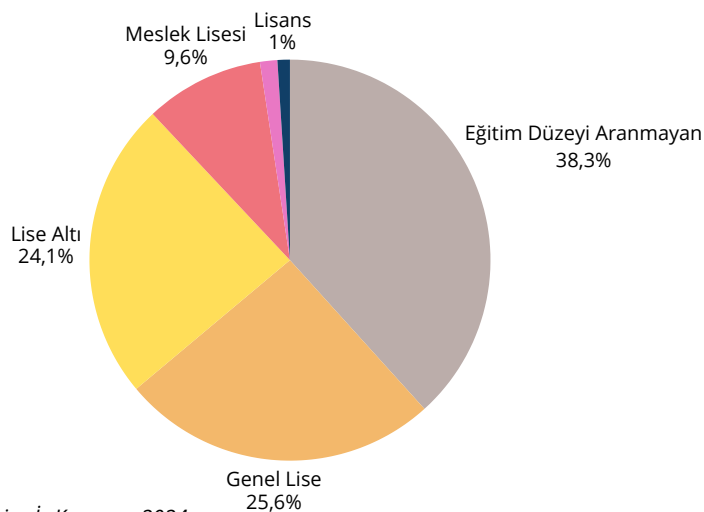
Tablo 6'da söz konusu ücret düzeylerine tekabül eden ilk 10 meslek grubu listelenmektedir.

Tablo 6 : En Fazla Açık İş Olan 10 Meslek ve Ücret Düzeyleri (%)

	Asgari ücret	Asgari ücret X 1,5	Asgari ücret X 2
Madenci (genel)	%0	%0	%100
Konfeksiyon işçisi	%100	%0	%0
Perakende satış elemanı (tezgahtar)	%100	%0	%0
Beden işçisi (inşaat)	%93,6	%6,1	%0
Servis elemanı (garson)	%100	%0	%0
Pazarlamacı	%100	%0	%0
Kompleci (Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	%0	%100	%0
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	%100	%0	%0
Satış Danışmanı/Uzmanı	%100	%0	%0
Market elemanı	%100	%0	%0

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2024

Açık işlerin eğitim düzeyine göre dağılımları incelendiğinde yükseköğrenim düzeyine ihtiyaç duyulmadığı, açık işlerin %38,3'lük kısmı için eğitim düzeyi aranmadığı görülmektedir. Tablo 7'de eğitim düzeyi aranmayan ve yükseköğrenim düzeyinde talep edilen mesleklerin dağılımı görülmektedir.

Şekil 5 : Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı (%)

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2024

Tablo 7 : Eğitim Düzeyi Aranmayan ve Yükseköğretim Düzeyinde Talep Edilen Meslekler

Yükseköğretim	Eğitim Düzeyi Aranmayan
Muhasebe Elemanı	Madenci (Genel)
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanı	Konfeksiyon İşçisi
Ön Muhasebeci	Temizlik Görevlisi
Fizyoterapist	Ambalajcı (Makine İle)
Endüstri Mühendisi	Pizza Ustası

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2024

Tablo 8'de yer verilen cinsiyete göre en fazla açık iş olan meslekler listesi incelendiğinde, ilin imalat sektöründeki istihdamda önemli paya sahip olan konfeksiyon sektörünün bir cinsiyet tercihi belirtmediği görülmektedir. En fazla açık iş olan meslekler cinsiyete göre incelendiğinde madencilik alanında en çok erkek iş gücü, mutfak görevlisi meslek grubunda ise en çok kadın iş gücü talep edildiği tespit edilmektedir.

Tablo 8 : Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Fark etmez
Mutfak Görevlisi	Madenci (Genel)	Konfeksiyon İşçisi
Beden İşçisi (Temizlik)	Kasap	Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanı	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Konfeksiyon İşçisi	Peynir İmal İşçisi	Pazarlamacı
Paketleme İşçisi	Diğer Kağıt İmalat İşçileri	Servis Elemanı (Garson)

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2024

Tablo 9'da eleman temininde güçlük çeken ilk 10 meslek ve güçlük çekme nedenleri gösterilmektedir. Madencilik, konfeksiyon işçiliği ve garsonluk temininde en çok güçlük çekilen meslek grupları olarak ön plana çıkmaktadır.

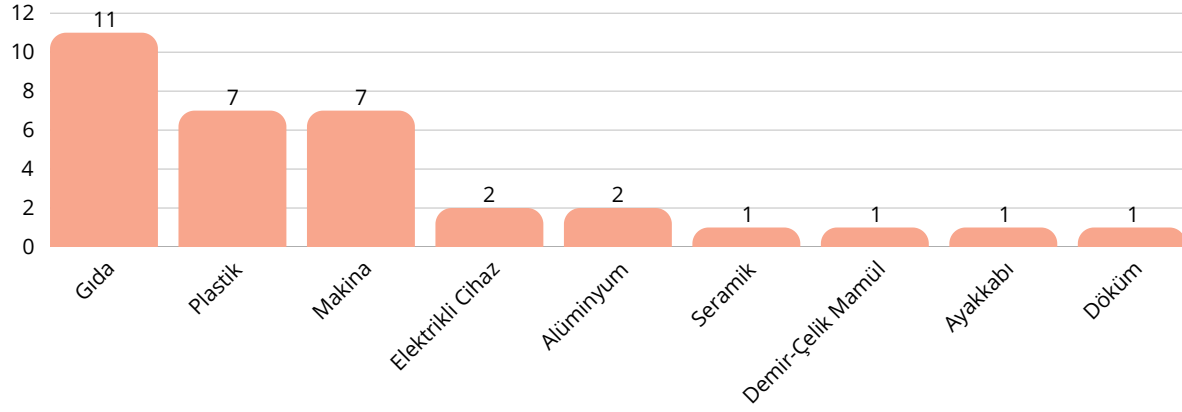
Tablo 9 : Eleman Temininde Güçlük Çeken İlk 10 Meslek ve Güçlük Çekme Nedenleri

Madenci (Genel)	Tehlikeli ve/veya Çok Tehlikeli Meslek Olması ve Vardiyalı Çalışma Olması
Konfeksiyon İşçisi	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması
Servis Elemanı (Garson)	Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması ve Vardiyalı Çalışma Olması
Kompleci (Hazır Giyim ve Ev Tekstili)	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Bu Meslekte İşe Yeterli Başvuru Yapılmaması ve Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması
Dikiş Makinesi Operatörü -Kumaş	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması
Market Elemanı	Çalışma Ortam ve Şartlarının Beğenilmemesi ve Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması
Alüminyum İmalat İşçisi	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması
Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması
Düz Dikiş Makinacı	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Aranılan Tecrübede Eleman Bulunamaması

Kaynak : Türkiye İş Kurumu, 2024

2.4) EDİRNE İLİNDE İMALAT SEKTÖRÜNDE GÖRÜNÜM

Edirne ilinde 4/1-a statüsünde gerçekleşen toplam istihdamın %19'unu oluşturan imalat sektörünün, OSB'lerde yer tahsis yapılan ve yatırım planlaması bulunan işletmelerin faaliyete geçmesiyle birlikte, il ekonomisindeki payını ve istihdama katkısını artırarak daha güçlü bir konuma ulaşması beklenmektedir.

Şekil 6 : Edirne İli Yeni İmalat Yatırımcılarının Sektörel Dağılımı (Firma Sayısı).

Kaynak : Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu, 2025

Planlanan yatırımların sektörel dağılımına ilişkin görünüm, ilin mevcut istihdam yapısının sektörel kompozisyonu ile paralellik arz etmektedir. 2024 yılı SGK sigortalı ve iş yeri istatistiklerine göre Edirne ilinde özel sektörde 67.663 sigortalı işçi çalışmaktadır. Çalışanların sektörel, iş yeri ve çalışan sayısı bazında dağılımı ise aşağıda tabloda özetlenmektedir.

Tablo 10 : Edirne İlinde Sektör Bazında İş Yeri ve Çalışan Sayısı

SEKTÖR	İŞ YERİ	ÇALIŞAN
Gıda ürünlerinin imalatı	412	2.950
İçeceklerin imalatı	7	47
Tütün ürünleri imalatı	0	0
Tekstil ürünlerinin imalatı	21	976
Giyim eşyalarının imalatı	63	5.477
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	3	9
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	115	347
Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3	65
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	11	34
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1	25
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	17	239
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0	0
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	42	143
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	77	590
Ana metal sanayii	26	589
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	114	608
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	12
Elektrikli teçhizat imalatı	22	81
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	40	189
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	7	18
Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1	2
Mobilya imalatı	30	91
Diğer imalatlar	16	163

Kaynak : Sosyal Güvenlik Kurumu, 2024

Tablo verileri incelendiğinde, Edirne ilinde istihdamın sektörel dağılımında tekstil ve hazır giyim sektörünün hâlen önemli bir paya sahip olduğu, gıda sektörünün ise bu sektörün ardından geldiği görülmektedir. Bununla birlikte, bu durumun mevcut döneme özgü bir üretim yoğunlaşmasını yansıttığı, sürdürülebilir bir istihdam yapısına işaret etmediği değerlendirilmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2023 yılı "Türkiye Tekstil ve Hazır Giyim Sektör Raporu"nda da belirtildiği üzere, hazır giyim sektörü son yıllarda artan üretim maliyetleri, enerji giderleri ve uluslararası rekabet baskısı nedeniyle rekabet gücünü kademeli olarak yitirmektedir. Benzer şekilde, T.C. Ticaret Bakanlığı'nın 2023 yılı "Sektörel Rekabet Analizleri" raporunda, Türkiye'nin emek yoğun üretim bileşenlerine sahip hazır giyim sanayisinin üretim merkezlerini daha düşük iş gücü maliyetine sahip ülkelere kaydırma eğilimi taşıdığı ifade edilmektedir. Bu gelişmeler ışığında, sektörün orta ve uzun vadede istihdam yaratma kapasitesinin zayıflayabileceği öngörülmektedir.

Dolayısıyla, mevcut istatistiklerde tekstil ve hazır giyim sektörünün yüksek istihdam payı, yapısal bir süreklilikten ziyade geçici bir istihdam yoğunlaşmasını göstermektedir. Bu nedenle, sektörün mevcut istihdam verileri, geleceğe dönük projeksiyonlarda bozulmaya yol açabilecek nitelikte "istatistiksel bir yanılgı payı" taşımaktadır.

Buna karşılık, gıda sanayi sektörü gerek son dönemde planlanan yeni yatırım projeleri gerekse bölgesel üretim ve tedarik altyapısının güçlenmesi sayesinde, daha sürdürülebilir ve katma değer odaklı bir istihdam alanı olarak öne çıkmaktadır. Bu yönüyle, Edirne'deki yeni yatırım eğilimlerinin gıda sektöründe yoğunlaşması, ilin mevcut ekonomik yapısıyla paralellik arz etmekte ve orta vadeli istihdam politikaları açısından stratejik bir fırsat oluşturmaktadır.

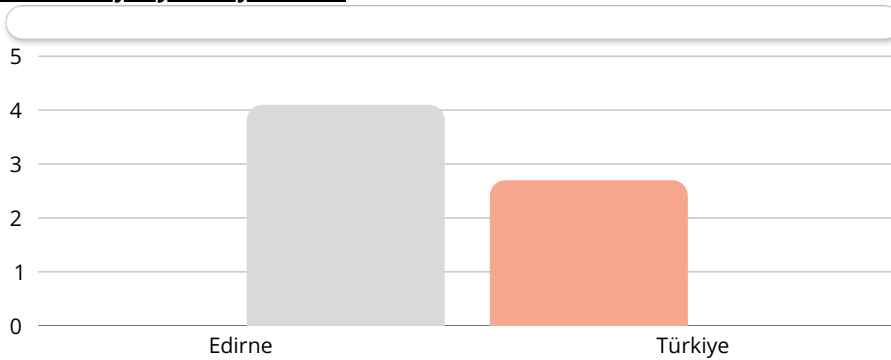
Sektörel istihdam dağılımına ilişkin bu değerlendirmelerin yanı sıra, ilin iş yeri büyüklüğü ölçeğindeki istihdam yapısı da dikkat çekicidir. Edirne'de istihdamın önemli bir bölümü küçük ve orta ölçekli işletmeler tarafından sağlanmakta olup, büyük ölçekli istihdam kapasitesine sahip firma sayısı sınırlıdır. TÜİK ve SGK kayıtlarına göre, il genelinde 1.000 ve üzeri zorunlu sigortalı çalıştıran yalnızca bir firma bulunmaktadır. Bu durum, ilin sanayi yapısının henüz ölçek ekonomisi düzeyine ulaşmadığını, istihdamın büyük ölçüde KOBİ niteliğindeki işletmelere dayandığını göstermektedir.

Bununla birlikte, mevcut yatırım eğilimleri dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde iki büyük ölçekli yatırımın daha faaliyete geçmesiyle bu tabloya yeni firmaların eklenmesi beklenmektedir. Söz konusu yatırımların tamamlanmasıyla, Edirne'de ilk kez birden fazla işletmenin bin kişi ve üzeri istihdam kapasitesine ulaşması öngörülmektedir. Bu gelişme, ilin üretim ve istihdam yapısında ölçeksel çeşitlenmenin başlaması ve büyük sanayi işletmelerinin yerel istihdam üzerindeki payının artması açısından stratejik bir kırılma noktası olarak değerlendirilebilir.

2.5) EDİRNE İLİNDE HİZMETLER VE TARIM SEKTÖRLERİNDE GÖRÜNÜM

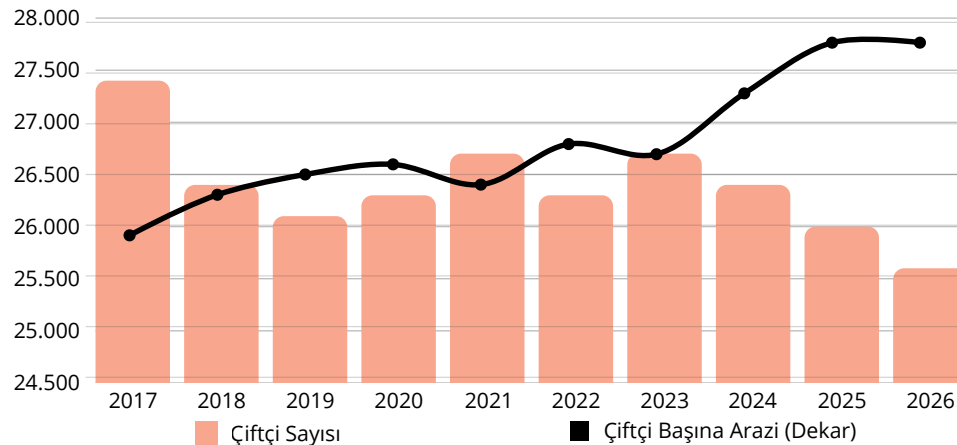
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu tarafından 31.01.2026 tarihi itibarıyla açıklanan verilere göre 17.044 esnafın faaliyet gösterdiği Edirne ilinde, esnaf sayısının oransal olarak Türkiye ortalamasının üzerinde seyrettiği görülmektedir. Esnaf sayısının toplam il nüfusuna oranı %4,05 olarak kaydedilen Edirne ili, bu yönüyle Türkiye genelinde sekizinci sırada yer almaktadır.

Şekil 7 : Esnaf Sayısı/Nüfus Oranı

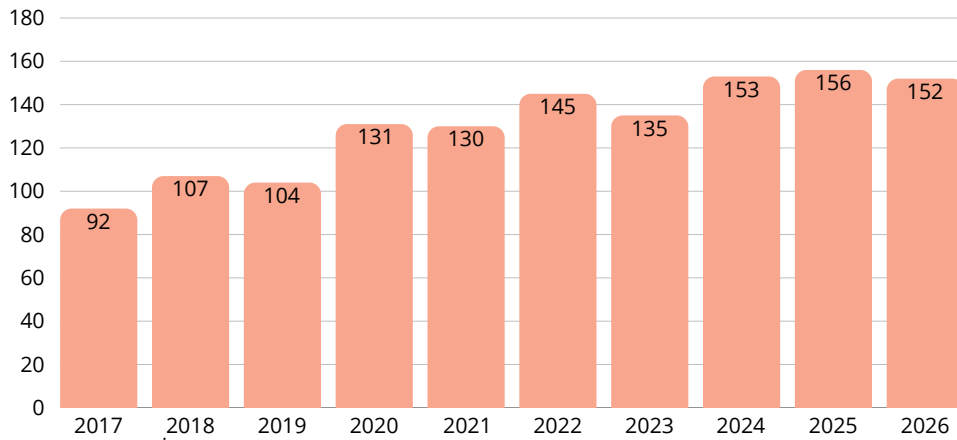
Kaynak : Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, 2026

Edirne'de tarım sektörünün istihdam yapısına bakıldığında, Çiftçi Kayıt Sistemi verileri sisteme kayıtlı çiftçi sayısında azalma yaşandığını, buna karşılık çiftçi başına düşen ortalama arazi büyüklüğünün yaklaşık %20 oranında arttığını göstermektedir. Bu durum, üretim ölçeğinde bir konsolidasyon eğilimine işaret etmektedir. Nitekim 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ekinde kuru tarım arazileri için Edirne'de yeter gelirli arazi büyüklüğü 120-140 dekar aralığında tespit edilmiştir. Son yıllarda kişi başına düşen ortalama tarımsal arazi büyüklüklerinin bu değerlere yakınsaması, işletmelerin ekonomik ölçek bakımından daha sürdürülebilir bir yapıya evrildiğini göstermektedir. Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme uygulamalarının bu sürece sağladığı katkı, parsel bütünlüğünün artması ve verimlilik odaklı üretim imkanlarının güçlenmesi açısından önem taşımaktadır. Bu eğilimlerin devamı halinde, önümüzdeki dönemde gelişmiş tarımsal mekanizasyonun ve ileri tarım tekniklerinin daha yaygın biçimde devreye girmesiyle birlikte sektörde verimlilik artışı ve nitelikli istihdamın güçlenmesi beklenebilecektir.

Şekil 8 : ÇKS Verilerine Göre Edirne İlinde Çiftçi Sayıları ve Çiftçi Başına Arazi Büyüklüğü (da).

Kaynak : Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, ÇKS, 2026

2017-2026 döneminde ÇKS verilerinde tüzel kişi kayıtlarının 92'den 152'ye yükselmesi, Edirne tarımında kurumsallaşma eğiliminin güçlendiğine işaret etmektedir. Bu artış, üretimin bireysel küçük işletmelerden şirketleşmiş yapılar, tarımsal işletmeler ve ortaklık modelleri doğrultusunda daha örgütlü bir zemine kaydığını göstermektedir. Çiftçi sayısındaki azalma ve işletme başına düşen arazi büyüklüğündeki artışla birlikte değerlendirildiğinde, bu gelişme ölçek ekonomilerinin daha belirleyici hale geldiğini ortaya koymaktadır. Tüzel kişilik yapıları; finansmana erişim, modern mekanizasyon yatırımları, sözleşmeli üretim ve ihracat bağlantıları kurma açısından daha yüksek kapasite sunduğundan, tarımsal üretimde verimlilik ve rekabet gücünü artırıcı bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Bu çerçevede söz konusu artış, Edirne'de tarım sektörünün daha profesyonel, sermaye yoğun ve teknoloji odaklı bir yapıya evrilmekte olduğunun önemli bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Şekil 9 : ÇKS Verilerine Göre Tüzel Kişi Kayıtlı Çiftçi Sayısı

Kaynak : Edirne İl Tarım Müdürlüğü, ÇKS, 2026

Tarımda gözlenen ölçek büyümesi, kurumsallaşma eğilimi ve verimlilik artışı potansiyeli, ilin ekonomik yapısında sektörler arası dönüşümü de beraberinde getirmekte; bu çerçevede sanayi ve özellikle imalat faaliyetlerinin rolü daha görünür hale gelmektedir.

3) MEVCUT İŞ GÜCÜ POLİTİKALARI

Türkiye'nin iş gücü politikaları, ekonomik dönüşümün gerektirdiği nitelikli insan kaynağını geliştirmeyi ve istihdamı artırmayı merkeze alan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Son yıllarda uygulanan politikalar; genç işsizliğinin azaltılması, üretim odaklı sektörlerde insan kaynağının güçlendirilmesi, dezavantajlı grupların iş gücüne katılımının artırılması ve yaşam boyu öğrenme mekanizmalarının genişletilmesi gibi öncelikler etrafında şekillenmektedir. Bu çerçevede mesleki eğitim, aktif iş gücü programları, girişimcilik teşvikleri, bölgesel kalkınma uygulamaları ve sosyal koruma araçları birbirini tamamlayan unsurlar olarak kullanılmaktadır.

İş gücünün niteliğinin artırılması, özellikle sanayi ve hizmet sektörlerinde hızla değişen beceri talebine uyum sağlanabilmesi açısından kritik görünmektedir. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitim kurumları, Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM'ler) ve Halk Eğitim Merkezleri (HEM'ler) gibi yapılar, iş gücü politikalarının merkezinde konumlanmaktadır. Aşağıdaki bölümde, Türkiye'de mesleki eğitim ekosisteminin mevcut durumu bu politika çerçevesi içinde ele alınmaktadır.

3.1) MESLEKİ EĞİTİM POLİTİKALARINDA MEVCUT GÖRÜNÜM

Türkiye’de mesleki eğitimin yapısı, uzun yıllara yayılan yasal düzenlemelerle şekillenmiştir. Sistemin kurumsal temelini oluşturan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu (1986), hem okul temelli meslekî eğitimi hem de çıraklık, kalfalık ve ustalık aşamalarını düzenleyerek eğitim-istihdam entegrasyonunu güçlendirmeyi hedeflemiştir. Kanun, özellikle işletmelerde mesleki eğitim, usta öğreticilik şartları, beceri sınavları ve mesleki yeterlilik belgelendirme süreçlerine dair kapsamlı hükümler içermektedir.

2001 yılında kabul edilen 4702 sayılı kanun değişikliği, mesleki eğitimin yapısını güncelleyerek sistemin çağın gereksinimlerine uyum sağlamasına katkı sunmuştur. Bu dönemde modüler öğretim yaklaşımı, meslek alan/dallarının yeniden düzenlenmesi ve işletmelerde beceri eğitiminin çerçevesi daha net tanımlanmıştır.

2016 reformu, çıraklık eğitimini tamamen yeniden konumlandırarak “MESEM” yapısını oluşturmuştur. Bu düzenleme ile;

- MESEM’ler örgün eğitim sistemi içine alınmış,
- Öğrencilere lise diploması alma olanağı sağlanmış,
- İşletmelerde yapılan uygulamalı eğitim resmî program yapısı içinde tanımlanmış,
- Çırak-kalfa-usta ilerleme sistemi modernize edilmiştir.

Bu yasal çerçeve, Türkiye’de mesleki eğitimin hem gençlere hem yetişkinlere yönelik iki ana kanal üzerinden (örgün + yaygın/MESEM) işletilmesini mümkün kılan bütünsel bir yapı sunmaktadır. Aynı zamanda, mesleki eğitim ile iş gücü piyasası arasındaki fonksiyonel bağlantı kurumsal olarak güvence altına alınmıştır.

3.2) KURUM-İŞLETME İŞBİRLİĞİ YAPISI

İşletmelerle iş birliği, Türkiye’de mesleki eğitimin en kritik unsurlarından biridir. Bu iş birliği hem MTAL’lerde hem MESEM’lerde hem de yaygın eğitim kurumlarında (HEM, Usta Öğreticilik Programları vb.) farklı modeller üzerinden yürümektedir.

MTAL-İşletme İşbirlikleri

MTAL öğrencileri, son sınıfta işletmelerde beceri eğitimi/staj yapmaktadır. Ancak uygulamanın niteliği büyük farklılıklar gösterebilmektedir:

- OSB içindeki meslek liselerinde iş birliği kurumsallaşmış durumdadır.
- Büyük işletmelerle yapılan protokoller, üretim ortamında uygulamalı eğitim fırsatlarını artırmaktadır.
- Ancak Türkiye’nin birçok bölgesinde küçük ölçekli işletmeler kapasite, güvenlik ve eğitim niteliği açısından standartlara tam olarak uyum sağlayamamaktadır.
- Bu bölgesel dengesizlik, öğrencilerin mezuniyet sonrası iş gücü piyasasına geçişinde belirleyici olmaktadır.

MESEM-İşletme Entegrasyonu

MESEM modelinde iş yeri-eğitim ilişkisi sistemin merkezinde yer alır. Öğrenciler haftanın dört günü işletmede, bir günü teorik eğitimde olmaktadır.

Modelin güçlü yönleri:

- Öğrencinin çok erken yaşta iş hayatına uyum sağlaması,
- İşletmelerin kendi insan kaynağını yetiştirme fırsatı elde etmesi,
- Sektörün beceri taleplerine hızlı uyum imkânı.

Ancak hâlâ çözümlenmesi gereken alanlar da vardır:

- İşletmeler arası eğitim kalitesi farkı yüksek düzeydedir.
- Bazı sektörlerde öğrenci koruma mekanizmaları yetersiz kalabilmektedir.
- Teorik eğitim ile sahadaki uygulama örtüşmeyebilmektedir.
- Ülke çapında güçlü ve tutarlı bir izleme-denetim mekanizması henüz istenen düzeyde değildir.

Yaygın Eğitimde İşletme İşbirliği (HEM vb.)

Halk Eğitim Merkezleri özellikle küçük ölçekli işletmeler, yerel esnaf ve sektör değişikliği yapmak isteyen yetişkinlerle güçlü bir bağ kurmaktadır. Fakat bu işbirliği çoğu zaman kurumsal değil, daha çok talep bazlı ve esnek yapıda yürütülmektedir. Mesleki kurslarda:

- Yeni beceri kazanımı,
- Meslek değiştirme,
- Mikro girişimcilik,
- Kısa süreli istihdam odaklı programlar yaygındır.
- Ancak HEM programlarının iş gücü piyasasıyla gerçekleşen entegrasyonu, MTAL ve MESEM modellerine kıyasla daha düşüktür.

Özel Mesleki-Teknik Eğitim Modelleri

Türkiye’de özel mesleki ve teknik Anadolu liseleri, özel öğretim kurumları mevzuatına tabi olmakla birlikte, kamu politikası açısından stratejik önem taşıyan bir alanda konumlanmaktadır. Özellikle imalat, bilişim, enerji, makine, elektrik-elektronik gibi sektörlerde artan nitelikli ara eleman ihtiyacı nedeniyle devlet, özel mesleki ve teknik eğitim kurumlarını teşvik eden finansman modelleri uygulamaktadır. Bu modellerin temelini, her yıl yayımlanan tebliğlerle belirlenen “öğrenci başına eğitim ve öğretim desteği” oluşturmaktadır.

Devlet katkısı, okulun konumu ve alan türüne göre değişen tutarlarda belirlenmektedir. OSB’ler içinde bulunan özel mesleki ve teknik liseler, üretimle doğrudan bağlantılı oldukları için daha yüksek bir destek dilimine sahiptir. 2025–2026 eğitim-öğretim yılı için belirlenen rakamlara göre OSB içindeki özel meslek liselerinde öğrenci başına yıllık devlet katkısı yaklaşık 46.000 TL ile 77.000 TL arasında değişmektedir. OSB dışında yer alan özel meslek liselerinde ise bu tutar 36.000 TL ile 48.000 TL aralığında belirlenmiştir. Destek miktarları alan temelli olarak farklılaşmakta; uçak bakım, gemi inşa, makine, elektrik-elektronik gibi yüksek maliyetli alanlarda rakamlar daha yüksek tutulmaktadır. Bu yapı, devletin özellikle teknolojik ve yüksek donanım gerektiren alanlarda mali yükü hafifletmeyi ve özel sektörün mesleki eğitimde aktif rol almasını teşvik etmeyi amaçladığını göstermektedir. Son dönemde yapılan düzenlemelerle bu desteklerin yaklaşık %35 oranında artırılması da, özel mesleki eğitim kurumlarının sistemdeki öneminin politika yapıcılar tarafından daha görünür hâle getirildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

3.3) İSTİHDAM DESTEK MEKANİZMALARI

Türkiye’de istihdama yönelik destekler, ekonomik büyümeyi güçlendirmek, işsizlik oranlarını azaltmak ve özellikle gençler ile dezavantajlı grupların iş gücüne katılımını artırmak amacıyla geniş bir politika çerçevesi içerisinde uygulanmaktadır. Son yıllarda iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına uyum sağlayan esnek ve kapsayıcı destek mekanizmaları öne çıkarken; teşvikler, hibeler, prim indirimleri ve aktif işgücü programları aracılığıyla hem işverenlerin mali yükü hafifletilmekte hem de bireylerin istihdam edilebilirlikleri artırılmaktadır. Bu kapsamda sağlanan destekler, sürdürülebilir istihdam yaratma hedefiyle Türkiye’nin ekonomik ve sosyal kalkınma stratejilerinin önemli bir bileşeni hâline gelmiştir.

Türkiye’de istihdama sağlanan desteklerin kurumsal yapısı büyük ölçüde SGK ve İŞKUR tarafından yürütülen düzenlemelere dayanmaktadır. Bu kurumlar, hem işverenlerin istihdam maliyetlerini azaltmaya hem de iş arayanların iş gücüne katılımını kolaylaştırmaya yönelik farklı türlerde programlar geliştirir. SGK daha çok prim teşvikleri ve sigorta yükümlülüklerinin hafifletilmesine odaklanırken, İŞKUR aktif iş gücü piyasası programları, işbaşı eğitimleri, kurslar ve istihdam garantili projeler sunmaktadır. Bunun yanında, Kalkınma Ajansları, KOSGEB, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gibi kurumlar da girişimcilik, mesleki eğitim, dezavantajlı grupların istihdamı ve bölgesel kalkınma hedefleri doğrultusunda tamamlayıcı destekler sağlamaktadır.

Birçok istihdam teşviki doğrudan başka kanunlarla getirilmiş olsa da uygulaması ve prime esas kazanç işlemleri 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır. Bu nedenle 5510, tüm teşviklerin “çatı” kanunudur. Kanunun 81. maddesi uyarınca, işverenin ödemesi gereken malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinden 5 puanlık indirim uygulanır. Söz konusu indirimin uygulanması aşağıdaki şartlara bağlıdır:

- Primlerin yasal süresinde ve eksiksiz ödenmesi
- Kayıt dışı işçi çalıştırılmaması
- Sahte sigortalılık tespiti olmaması

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve Tasarım Merkezi personeline uygulanan teşvikler özetle aşağıdaki gibidir:

Gelir Vergisi Stopajı Teşviki

Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin belirli oranları terkin edilir.

- Doktora mezunları için: %95
- Yüksek lisans mezunları için: %90
- Lisans mezunları için: %80

Bu teşvik doğrudan personel maaşlarına yansımaktadır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Ar-Ge ve tasarım personelinin ücretleri üzerinden hesaplanan SGK işveren primi hisselerinin %50’si devlet tarafından karşılanmaktadır.

Damga Vergisi Muafiyeti

Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri kapsamındaki personel sözleşmeleri ve ilgili belgeler damga vergisinden istisnadır.

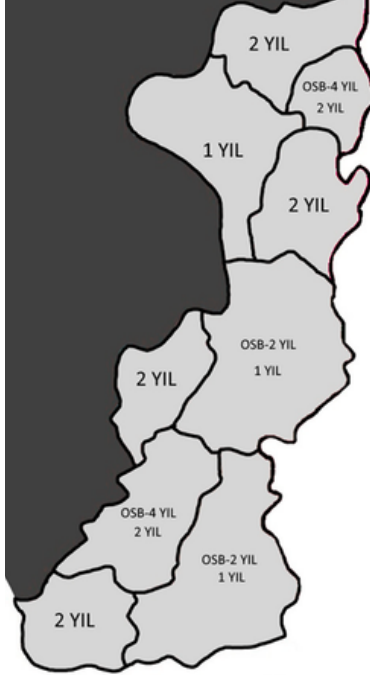
Gelir Vergisi Stopajı Desteğinde Uzaktan veya Kısmi Çalışma

Personelin Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak merkez dışında çalıştığı sürelerin bir kısmı da teşvik kapsamında değerlendirilir (kanundaki çalışma oranı sınırları dahilinde).

Destek Personeli Teşviki

Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde destek personelinin %10'a kadar olan kısmı da aynı gelir vergisi stopajı ve SGK teşviklerinden yararlanabilmektedir.

Şekil 10 : Yatırım Teşvik
Mevzuatı Çerçevesinde Edirne'de
İlçe Bazlı İstihdam Teşvikleri

Kaynak : Yatırım Teşvik Mevzuatı

İş gücüne sağlanan devlet desteklerinde bir diğer mekanizma yatırım teşvik mevzuatı çerçevesinde düzenlenmektedir. 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar 18'inci madde hükmü sigorta primi işveren hissesi desteğini düzenlemektedir. Teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının %50'si Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden karşılanmaktadır.

Yatırım teşvik mevzuatı çerçevesinde ulusal ölçekte 6 farklı teşvik bölgesi bulunmakta olup Edirne il olarak ikinci bölgede yer almaktadır. Sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulama süreleri 2'nci bölgeden 6'ncı bölgeye kadar sırasıyla 1;2;4;8 ve 12 yıl boyunca geçerlidir. Söz konusu desteğin Edirne ilçelerinde uygulanma süreleri Şekil 10'da gösterilmektedir. 9903 sayılı Karar'ın 22'nci maddesi uyarınca organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilen yatırımlarda bir alt bölgeye sağlanan destek sunulmaktadır. Edirne OSB ve İpsala OSB 4 yıl, Keşan OSB ve Uzunköprü Atatürk OSB ise 2 yıl boyunca teşvik belgesine bağlanmış yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği sağlamaktadır. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamında desteklenen yatırımlar için bu destek 8 yıl boyunca uygulanmaktadır.

İŞKUR - Genç İstihdam Hamlesi

Genç İstihdam Hamlesi - GÜÇ (Gençliğin Üretim Çağı), genç nüfusun iş gücü piyasasına etkin ve sürdürülebilir biçimde katılımını artırmayı amaçlayan bir politika çerçevesi olarak öne çıkmaktadır. Söz konusu hamle, mevzuatla ayrıntıları belirlenmiş müstakil bir teşvik programından ziyade, genç istihdamına yönelik yürütülen mevcut aktif iş gücü politikalarının bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmasını hedeflemektedir.

Bu kapsamda, gençlerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi, iş deneyimi kazanmaları ve işverenlerle daha güçlü biçimde buluşturulmaları amaçlanmaktadır. İŞKUR tarafından yürütülen işbaşı eğitim programları, mesleki eğitim kursları ve danışmanlık hizmetleri gibi uygulamalar, Genç İstihdam Hamlesi çerçevesinde gençlere yönelik olarak yoğunlaştırılan araçlar arasında yer almaktadır.

Hamle ile gençlerin üretim süreçlerine daha erken ve nitelikli biçimde dahil olmaları, istihdam edilebilirliklerinin artırılması ve uzun vadede genç işsizliğinin azaltılması hedeflenmektedir.

Program çerçevesinde hedeflenen destek mekanizmaları şu başlıklar altında toplanmaktadır:

- Staj Desteği

İŞKUR, gençlerin iş gücü piyasasına erken yaşta temas etmelerini sağlamak, mezuniyet sonrası istihdama geçişlerini kolaylaştırmak ve iş gücü piyasasının nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla Staj Desteği sunmaktadır. Lise öğrencileri için Staj Portalı ile üniversite öğrencileri için Ulusal Staj Programı'nın tek çatı altında yürütülmesiyle, öğrencilerin staj imkânlarına erişimi kolaylaştırılmakta; kamu ve özel sektör işverenlerinin stajyer kontenjanları etkin biçimde takip edilmektedir. Aktif iş gücü programlarından yararlanan işverenlerin, katılımcı sayılarının en az yüzde 10'u kadar stajyer istihdam etmeleri sağlanarak staj kapasitesi artırılmaktadır.

İŞKUR, staj döneminde ücret ve sigorta primlerine ilişkin destekleriyle gençlerin nitelikli staj imkânlarına erişimini artırmayı hedeflemektedir. Bu sayede gençler erken yaşta iş deneyimi kazanırken işletmeler de nitelikli insan kaynağına daha erken aşamada erişebilmektedir.

- Geleceğim Meslekte

Meslek liselerinden ve meslek yüksekokullarından mezun olan gençlerin istihdama geçiş süreçlerini güçlendirmek, alanlarında kalıcı biçimde yer almalarını desteklemek ve nitelikli iş gücüne daha erken erişim sağlamak amacıyla Geleceğim Meslekte Programı hayata geçirilmektedir.

Program kapsamında, meslek lisesi ve meslek yüksekokulu son sınıf öğrencileri daha okul sıralarındayken iş gücü piyasasıyla buluşturulmaktadır. Öğrenciler, iş ve meslek danışmanları tarafından bire bir görüşmelerle desteklenmekte; kariyer planlamaları yapılmakta, imalat sektörü başta olmak üzere ihtiyaç duyulan alanlara yönlendirilmektedir. Aynı zamanda ailelerin farkındalığı artırılmakta, gençlerin mezuniyet sonrası tercihlerini daha bilinçli yapmaları sağlanmaktadır.

Geleceğim Meslekte ile meslek lisesi ve meslek yüksekokullarına özel kariyer fuarları ve toplu iş görüşmeleri düzenlenerek gençlerin doğrudan işverenlerle bir araya gelmesi desteklenmektedir. Böylece iş arama süreci kısaltmakta, işverenlerin nitelikli eleman ihtiyacı daha etkin biçimde karşılanmaktadır. Bu program kapsamında, her yıl 250 bin, üç yıl içinde ise toplam 750 bin öğrencinin istihdama geçiş sürecine bireysel danışmanlıkla eşlik edilmesi hedeflenmektedir.

- NEET İş Gücü Uyum Programı (NİUP)

NİUP; ne eğitimde ne istihdamda yer alan gençlerin çalışma hayatına uyumunu destekleyen, temel beceriler kazanmalarını sağlayan ve istihdama geçişlerini adım adım güçlendiren bütüncül bir modeldir. Program kapsamında katılımcılar, kamu kurumlarıyla iş birliği içinde sosyal hizmetler, bakım-onarım ve yeşil dönüşüm gibi alanlarda uygulamalı görevler üstlenerek hem iş disiplini kazanmakta hem de pratik deneyim elde etmektedir.

Program, eğitim ve uygulamayı birlikte içeren esnek bir yapı sunmaktadır. Katılımcılar süreç boyunca günlük harçlık ve kısa vadeli sigorta kapsamında desteklenmekte; böylece gençlerin sosyal ve ekonomik hayata katılımı teşvik edilmektedir.

NİUP ile, sosyal dışlanma riski taşıyan gençlerin yeniden üretken bir sürece dâhil edilmesi, iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu becerilerle donatılması ve toplumsal uyumun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

- İşe İlk Adım Programı (Ücret Sübvansiyonu)

İşe İlk Adım Programı, ilk iş deneyimi adımının daha güçlü ve sürdürülebilir atılabilmesi için İŞKUR tarafından özel sektör iş birliğiyle hayata geçirilmiştir. Program ile gençlerin ilk iş deneyimine erişimi kolaylaştırılmakta, istihdama kalıcı biçimde katılımları desteklenmektedir. İşverenlere sunulan ücret desteği sayesinde, genç istihdamının önündeki mali engeller azaltılmakta; gençlerin iş gücü piyasasına daha hızlı dâhil olması sağlanmaktadır.

İşe İlk Adım Programı kapsamında, 18-25 yaş aralığındaki gençlerin ilk işe girişlerinde ücret ve sigorta primlerinin net asgari ücrete karşılık gelen kısmı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır. Destek süresi altı aya kadar uygulanmakta, gençlerin iş gücü piyasasına erken yaşta girişlerinin desteklenmesi ve ilave istihdam yoluyla istihdamlarının artırılması amaçlanmaktadır.

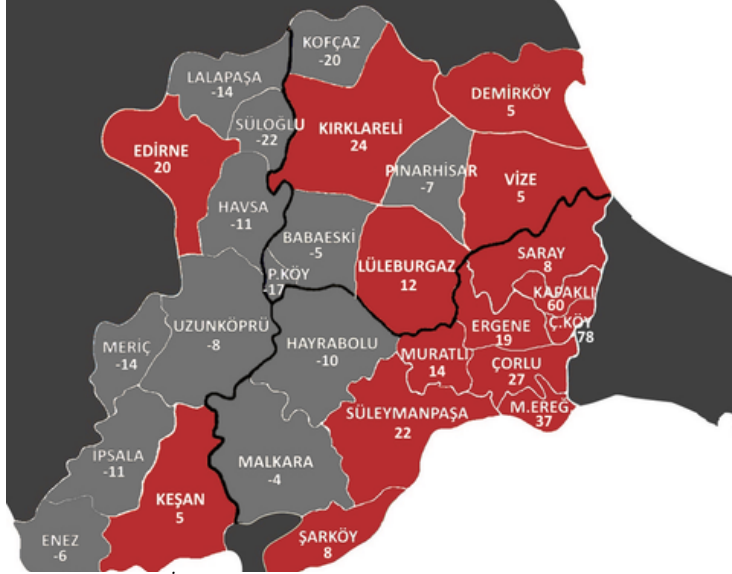
- İŞKUR Gençlik Programı

İŞKUR Gençlik Programı, üniversite öğrencilerinin eğitimleri devam ederken iş disiplini ve deneyimi kazanmalarını, mezuniyet sonrası çalışma hayatına daha güçlü adım atmalarını desteklemek amacıyla hayata geçirilmiştir.

Program kapsamında öğrenciler, ders dışı zamanlarını kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sunan alanlarda değerlendirirken aynı zamanda gelir elde etme imkânına kavuşmaktadır. Öğrenciler, haftada 1 ila 3 gün esnek çalışma modeliyle programdan yararlanmakta; yaklaşık 30 farklı alanda görev alarak hem deneyim kazanmakta hem de düzenli gelir elde etmektedir.

4) DEMOGRAFİK EĞİLİMLER

Trakya Bölgesi'nin 2014-2024 yıllarını kapsayan nüfus değişim haritası incelendiğinde Edirne ili Merkez ve Keşan ilçelerinin nüfusunun yükseldiği gözlemlenmektedir.

Şekil 11 : 2014-2024 Yılları Trakya İlçeleri Yüzdelik Nüfus Değişimi (%)

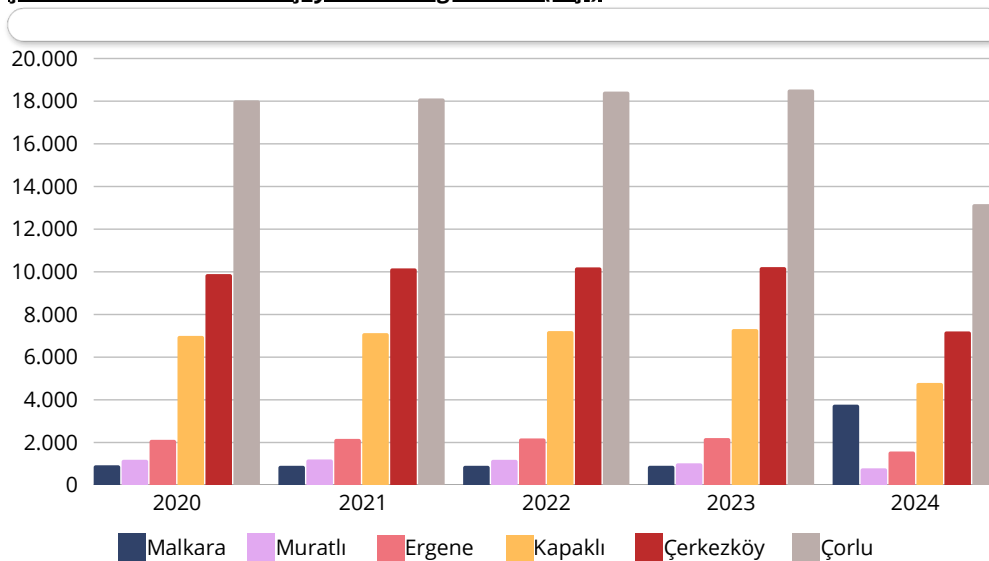
Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu, 2024

Tablo 11 : Edirne İli Net Göç İstatistikleri (Kişi)

YIL	NET GÖÇ
2014	-677
2015	1.321
2016	-567
2017	3.126
2018	1.630
2019	103
2020	-2.012
2021	3.621
2022	3.502
2023	5.100
2024	1.009

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu, 2024

TÜİK nüfus ve demografi verilerine göre net göç, belirli bir alanın (bölge, il, ilçe, vb.) aldığı göç ile verdiği göç arasındaki fark olarak tanımlanmaktadır. Belirli bir alanın aldığı göç verdiği göçten fazla ise net göç pozitif, verdiği göç aldığı göçten fazla ise net göç negatiftir. Yandaki tabloda Edirne ilinin son 10 yıl içinde 2014, 2016 ve 2020 yılları haricinde net göç aldığı görülmektedir.

Şekil 12 : İkamet Edilen İlçeye Göre Doğum Yeri (Kişi)

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu, 2024

TÜİK tarafından yayımlanan “ikamet edilen ilçelere göre doğum yerleri” istatistikleri çerçevesinde Tekirdağ’ın belirli ilçelerinde yaşayan Edirne doğumlu nüfusun yıllar içerisinde dağılımı aşağıdaki şekilde gösterilmektedir. Tekirdağ’ın sanayi bölgelerinde ciddi bir Edirneli nüfusu bulunmakta olup söz konusu nüfusun yeni yatırımlardan doğacak ilave istihdam ihtiyacına katkı sağlama potansiyeli barındırdığı değerlendirilmektedir. 2024 yılında Çerkezköy, Kapaklı ve Çorlu ilçelerinde Edirne doğumlu vatandaşların sayısındaki dramatik düşüşün, bölgede istihdam yoğun sektörlerde yaşanan yapısal sorunlar ve buna bağlı istihdam kaybı ile ilişkili olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, Edirne ilinde gerçekleştirilecek yeni yatırımların sektörel çeşitlenmeye katkı sağlayarak özellikle tekstil-konfeksiyon alanında ortaya çıkan istihdam kaybını kısmen telafi edebileceği öngörülmektedir. Ayrıca, söz konusu yatırımların iş gücü talebini artırmak suretiyle Edirne kökenli nüfusun bölgeye geri yönelimini destekleyebileceği ve diasporayla bağların güçlenmesine katkıda bulunabileceği değerlendirilmektedir.

2025 TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi verilerine göre 15-65 yaş aralığındaki nüfusun yaş grupları bazında dağılımı incelendiğinde Edirne ili Merkez ilçesinde 20-24 yaş aralığının çalışma çağındaki nüfusun en büyük bölümünü barındırdığı gözlemlenmektedir.

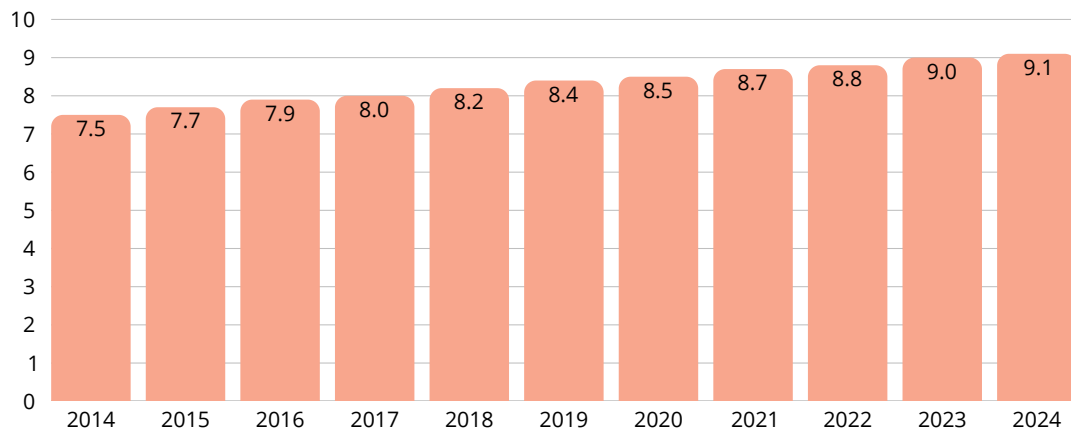
Tablo 12 : Çalışma Çağındaki Nüfusun İlçe ve Yaş Grubu Bazında Dağılımı (Kişi)

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64
Enez	392	396	582	570	520	544	658	748	884	983
Havsa	743	736	880	780	834	975	1178	1294	1432	1680
İpsala	1419	1354	1436	1376	1470	1722	1743	1847	2013	2182
Keşan	4838	5227	5456	5643	5911	6192	6042	5659	5630	5805
Lalapaşa	188	347	321	318	259	312	404	459	516	569
Meriç	415	500	514	475	475	584	699	875	1154	1513
Merkez	13821	19374	15581	15046	14890	15382	15155	12943	11990	11430
Süloğlu	203	550	499	431	304	291	332	368	364	457
Uzunköprü	3047	3460	3468	3142	3308	3579	3838	4068	4343	5149
TOPLAM	25066	31944	28737	27781	27971	29581	30049	28261	28326	29768

Kaynak : Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri, 2025

Diğer yandan, ortalama eğitim süresindeki artış eğilimi, iş gücü havuzunun yaş grupları itibarıyla eğitim düzeyini ve beşerî sermaye niteliğini dönüştürmektedir.

Şekil 13 : Ortalama Eğitim Süresi (Yıl)

Kaynak : Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri, 2025

Buna karşın Şekil 13 çerçevesinde ortaya konulan potansiyel iş gücü havuzuna ilişkin varsayımlar üretilirken, çalışma çağındaki nüfus içerisinde yer alan tüm yaş grupları dikkate alınmıştır. Çalışma kapsamında Geniş Tanımlı İşsizlik verileri kullanılarak ADNKS ana veri kaynağı üzerinden ilçe bazında işsiz nüfus tahmin edilmiştir. Ardından Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri (2025) kapsamında Türkiye genelinde ölçülen yaklaşık %56’lık konut sahipliği oranı esas alınarak, işsiz nüfus içinden konut sahibi olan kesim ayrıştırılmıştır. Bu yaklaşım, iş gücü piyasasında emek arzının yalnızca işsiz nüfusun toplam büyüklüğüyle değil, barınma maliyetleri gibi temel giderlerin hanehalkı bütçesi üzerindeki etkisiyle birlikte değerlendirilmesi gerektiği varsayımına dayanmaktadır.

Türkiye’de medyan gelir düzeyi ve gelir gruplarına göre harcama kalıpları incelendiğinde, konut ve barınma giderlerinin toplam harcamalar içindeki payının özellikle düşük gelir gruplarında belirgin biçimde arttığı görülmektedir. Bu durum, kira ödemek durumunda olan haneler açısından belirli ücret düzeylerinin ekonomik sürdürülebilirliğini sınırlandırmaktadır. Dolayısıyla belirli bir ücret aralığında fiilen erişilebilir olan emek arzı, tüm işsiz nüfusu kapsamak yerine, barınma maliyeti baskısı görece düşük olan gruplarla sınırlı kalabilmektedir.

Tablo 13 : İlçe Bazında Potansiyel İş Gücü Havuzu (Kişi)

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	İŞ GÜCÜ HAVUZU
Enez	392	396	582	570	520	544	658	748	884	983	1019
Havsa	743	736	880	780	834	975	1178	1294	1432	1680	1710
İpsala	1419	1354	1436	1376	1470	1722	1743	1847	2013	2182	2690
Keşan	4838	5227	5456	5643	5911	6192	6042	5659	5630	5805	9160
Lalapaşa	188	347	321	318	259	312	404	459	516	569	600
Meriç	415	500	514	475	475	584	699	875	1154	1513	1170
Merkez	13821	19374	15581	15046	14890	15382	15155	12943	11990	11430	23647
Süloğlu	203	550	499	431	304	291	332	368	364	457	617
Uzunköprü	3047	3460	3468	3142	3308	3579	3838	4068	4343	5149	6074

Kaynak : Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri, 2025

- a: yaş grubu indeksi
- Na: ilgili ilçenin a yaş grubundaki nüfusu
- U: geniş tanımlı işsizlik oranı
- H: konut sahipliği oranı

Potansiyel İlçe İş gücü Havuzu

$$\sum_a N_a \times U \times H$$

İlçe bazında işsiz ve konut sahibi nüfusun birlikte analiz edilmesi, mevcut ücret seviyelerinde işverenlerin fiilen hangi büyüklükte bir iş gücü havuzuna hitap ettiğinin daha sağlıklı biçimde değerlendirilmesine katkı sunmayı hedeflemektedir.

5) EDİRNE İLİ İMALAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM PROJESİYONU

Edirne ilinde imalat sanayinin mekânsal ve yapısal gelişimi büyük ölçüde OSB’ler üzerinden şekillenmektedir. İl genelinde toplam 2.983 dönüm büyüklüğe sahip OSB alanının 1.181 dönümü tahsis edilmiş, fiilen üretimin sürdürüldüğü alan büyüklüğü ise 617 dönüm olarak kaydedilmiştir. Bu durum, mevcut OSB altyapısında hâlen önemli bir genişleme ve yeni yatırım kapasitesi bulunduğu işaret etmektedir.

Tablo 14 incelendiğinde, Edirne ilindeki organize sanayi bölgelerinin doluluk oranlarının birbirinden belirgin şekilde ayrıştığı görülmektedir. Edirne OSB (%44), İpsala OSB (%55) ve Keşan OSB (%47) orta seviyede doluluk oranlarına sahipken, Uzunköprü Atatürk OSB’nin %9 gibi düşük bir doluluk oranında kaldığı dikkat çekmektedir.

Tablo 14 : OSB Alanlarında Mevcut Durum

OSB	Fiili Durum	Sanayi alanı (dönüm)	Toplam Sanayi Parseli Sayısı	Tahsis yapılan OSB alanı	Üretim yapılan OSB alanı	Doluluk Oranı
Edirne OSB	İşletmede	1554	101	686	617	44
İpsala OSB	Altyapı hazırlanıyor	218	26	120	-	55
Keşan OSB	Altyapı hazırlanıyor	701	62	330	-	47
Uzunköprü Atatürk OSB	Altyapı hazırlanıyor	510	75	45	-	9

Kaynak : Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu, 2025

OSB'lerdeki mevcut alan kullanımı ve yatırım eğilimleri dikkate alındığında, Edirne il genelinde 31 firmanın yeni ve ilave yatırım projelerini hayata geçirmesi beklenmektedir. Tablo 15'te yer alan firma bazlı istihdam projeksiyonları, Edirne'de imalat sanayinin önümüzdeki dönemde önemli bir genişleme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Buna göre toplamda yaklaşık 2.000 kişilik ilave istihdam öngörülmektedir. Bu yatırımlar, hem üretim kapasitesini artırmaya hem de ilin sanayi yapısında niteliksel bir dönüşüm yaratmaya adaydır. Bu bağlamda, mesleki eğitim politikalarının ilgili sektörlerde yoğunlaşacak iş gücü talebine paralel olarak yeniden yapılandırılması önem arz etmektedir.

Tablo 15 : OSB Alanlarında Firma Bazlı İstihdam Öngörülleri

OSB	Firma	Sektör	Öngörü İstihdam		
			2026	2027	2028
Edirne OSB	S*****	Kablo imalatı	30		
Edirne OSB	A*****	Kurutulmuş gıda	18		
Edirne OSB	İ*****	PVC plastik ve aksesuarları	35		
Edirne OSB	Z*****	Alüminyum	100	400	100
İpsala OSB	A*****	Gıda (tahıl patlakları)		22	
İpsala OSB	A*****	Çeltik paketleme	13		
İpsala OSB	B*****	Buğday, çeltik tohum eleme, çeltik işleme, pirinç unu	22		
İpsala OSB	G*****	Plastik hammadde		9	
İpsala OSB	H*****	Civata, pul ve bağlantı elemanları	15		
İpsala OSB	M*****	Tarım makineleri	7		
İpsala OSB	N*****	Aydınlatma ekipmanları		65	
İpsala OSB	Ö*****	Özel üretim makine		40	
İpsala OSB	S*****	Çeltik paketleme		22	
İpsala OSB	T*****	Çeltik paketleme		40	
İpsala OSB	T*****	Endüstriyel iklimlendirme		56	
İpsala OSB	T*****	Yem ve gıda makineleri		15	
İpsala OSB	Y*****	Granül plastik hammadde		16	
İpsala OSB	Z*****	DC istasyon üniteleri		10	
İpsala OSB	R*****	Bakliyat ve yağ üretimi		7	

Keşan OSB	T*****	Yassı alüminyum mamuller		200	227
Keşan OSB	A*****	Süt ve süt ürünleri		60	
Keşan OSB	U*****	Makine imalatı		7	
Keşan OSB	E*****	Otomasyon makineleri		15	
Keşan OSB	A*****	Plastik malzeme kalıpları		18	
Keşan OSB	Ş*****	Mobilya imalatı		20	
Keşan OSB	K*****	Et ürünleri		40	
Keşan OSB	R*****	Takviye gıdalar		20	
Keşan OSB	Y*****	Özel üretim makine		25	
Keşan OSB	O*****	Plastik malzeme kalıpları		24	
U.köprü Atatürk OSB	E*****	Kum döküm		90	
U.köprü Atatürk OSB	Ş*****	Gıda		30	
Toplam			240	1251	327

Kaynak : Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu, 2025

Planlanan yatırımların tamamının devreye girmesiyle birlikte, önümüzdeki yıllarda yaklaşık 2000 kişilik ilave istihdam oluşması öngörülmektedir. 2024 yılı SGK verilerine göre Edirne ilinde imalat sektöründe kayıtlı çalışan sayısının 12.655 kişi olduğu dikkate alındığında, bu artışın mevcut istihdam büyüklüğüne oranla oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle, planlanan yatırımlar imalat sektöründeki toplam istihdamı kısa ve orta vadede yaklaşık dörtte bir oranında artırma potansiyeline sahiptir. Bu durum, Edirne imalat sanayisinin ölçek ve yapı itibarıyla önemli bir kırılma noktasına yaklaştığını göstermektedir.

Söz konusu istihdam artışının arkasındaki temel dinamiklerden biri Keşan, diğeri ise Süloğlu ilçesinde hayata geçirilmesi planlanan iki büyük ölçekli alüminyum sektörü yatırımdır. Bu yatırımlar yalnızca niceliksel bir istihdam artışı yaratmakla kalmayacak; aynı zamanda ilin imalat sektöründeki beceri kompozisyonunu ve mesleki yapısını da dönüştürecektir. Özellikle döküm, kalıpcılık, metal işleme ve teknik üretim alanlarında yeni bir iş gücü havuzunun oluşması beklenmektedir.

Bu gelişme, Edirne’de uzun yıllardır imalat istihdamının önemli bir bölümünü oluşturan konfeksiyon ve emek yoğun üretim temelli beceri havuzunun dönüşümünü zorunlu kılmaktadır. Alüminyum yatırımlarının ihtiyaç duyduğu teknik yeterlilikler, ara eleman profili ve mühendislik destekli üretim süreçleri; mesleki eğitim, yeniden beceri kazandırma (reskilling) ve iş gücü uyum politikalarının önemini artırmaktadır. Dolayısıyla, öngörülen istihdam artışı yalnızca bir genişleme süreci değil, aynı zamanda sektörel ve yapısal bir dönüşüm süreci olarak değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede, Edirne imalat sanayisinde önümüzdeki dönemde istihdam artışının yanı sıra, daha yüksek katma değerli, teknoloji ve sermaye yoğun üretim yapısına geçiş eğiliminin güçleneceği öngörülmektedir. Bu dönüşümün sürdürülebilirliği ise yatırım süreçlerinin yanı sıra, nitelikli iş gücü arzının zamanında ve yeterli düzeyde sağlanmasına bağlı olacaktır.

Tablo 16 : OSB Alanlarında Meslek Grubu Bazlı İstihdam Öngörülleri (Kişi)

MESLEK	SAYI
Makine Teknikeri&Operatörü	450
Depo/Sevk	280
Döküm/Kalıp Operatörü	260
Elektrik Personeli	220
Tesisatçı	140
İK, Satış ve Muhasebe	100
Kimya Teknikeri	60
CNS	55
Kalite Kontrol	50
Endüstri/Mekatronik Mühendisi	45
Montaj Personeli	40
Makine Mühendisi	40
Metalurji Mühendisi	40
Mekanik Bakım Personeli	35
Plastik Enjeksiyon	35
Mutfak ve Temizlik	30
İş Makinası Operatörü	25
İSG	25
Şoför	20
Kaynak	20
Elektrik Mühendisi	20
Gıda Teknikeri	15
Güvenlik	15
Yazılım Mühendisi ve Bilgi Teknolojileri	15
Ziraat Mühendisi	5

Kaynak : Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu, 2025

Tablo 16'ya göre ilde önümüzdeki yıllarda en yoğun istihdam ihtiyacı, özellikle üretim ve teknik alanlarda yoğunlaşmaktadır. Makine teknikeri ve operatörleri, depo/sevk personeli, döküm-kalıp operatörleri ve elektrik personeli en yüksek talep gören meslek grupları olarak öne çıkmaktadır. Bunları tesisat, mekanik bakım, CNC, plastik enjeksiyon ve montaj gibi sanayiye doğrudan katkı sağlayan ara elemanlar izlemektedir. Ayrıca mühendislik pozisyonları (makine, metalurji, elektrik, endüstri/mekatronik), kalite kontrol, İK-satış-muhasebe, İSG ve bilgi teknolojileri gibi destek ve uzmanlık gerektiren alanlarda da kayda değer bir ihtiyaç bulunmaktadır. Bu dağılım, istihdam talebinin ağırlıklı olarak imalat sanayi merkezli, ancak tamamlayıcı hizmet ve mühendislik kadrolarıyla desteklenen bir yapı sergilediğini göstermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Mesleki Okulların Mezun Arzı Bakımından Değerlendirmesi

İl merkezi ve ilçeler genelindeki tüm mesleki ve teknik anadolu liselerinin OSB'lerdeki iş gücü taleplerine cevap verebilecek bölümlerine dair önümüzdeki 4 dönemde verilecek mezun sayıları aşağıdaki tabloda derlenmiştir.

Tablo 17 : Mesleki Liselerin Bölüm Bazında Mezun Sayıları

Bölümler	2026 Mezun Sayısı	2027 Mezun Sayısı	2028 Mezun Sayısı	2029 Mezun Sayısı	2026-2029 Yılları Toplam Mezun Sayısı
Bilişim Teknolojileri	75	88	109	106	378
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	39	25	43	48	155
Elektrik-Elektronik Teknolojisi	81	68	97	176	422
Kimya Teknolojisi	0	12	13	8	33
Makine Teknolojisi	11	3	12	0	26
Makine ve Tasarım Teknolojisi	23	9	23	47	102
Metal Teknolojisi	11	15	30	67	123
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	21	16	18	51	106
Motorlu Araçlar Teknolojisi	33	19	32	51	135
Muhasebe ve Finansman	37	64	75	115	291
Tarım	17	5	14	24	60
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	12	6	0	0	18
İnşaat Teknolojisi	1	1	4	20	26
Toplam Mezun Sayısı	361	331	470	713	1875

Kaynak : Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

Mezuniyet sayılarını detaylı incelediğimizde firma görüşmelerinde yüksek talep gören makine teknikleri ve operatörü, elektrik teknisyeni/elektrikçi, kimya teknikleri, tesisat personeli gibi nitelikli alanlar için mezun verilecek öğrenci sayısı başta olmak üzere talep edilen diğer bölümlerin önümüzdeki 4 yıl için vereceği mezun sayılarının başlangıç aşaması için yeterli seviyede olduğu düşünülmektedir.

Özellikle ilçelerde faaliyete geçecek olan OSB'ler için yatırımların 2027 itibarıyla faaliyetlerine başlar hale geleceği düşünüldüğünde; ilçelerde bulunan mesleki ve teknik anadolu liselerinden mezun olacak öğrenci sayılarının ve bölümlerinin yatırımcı firmaların ihtiyaçlarını karşılama aşaması için yeterli olacağı düşünülmektedir. Özellikle 2028 yılı ve sonrası dönem için faaliyete geçecek firma sayıları arttıkça talep edilen mezuniyet bölümleri için OSB müdürlükleri ile mesleki ve teknik anadolu liseleri arasında geliştirilecek iş birliği çalışmaları ile öğrenci sayılarının artırılması ve de ihtiyaç duyulabilecek diğer bölümlerin açılması için çalışmalar yürütülmesi gerekli olacaktır.

Tablo 18 : Mesleki Liselerin İlçe ve Bölüm Bazında Mezun Sayıları

İlçe	Bölüm Adı	2026 Mezun Sayısı	2027 Mezun Sayısı	2028 Mezun Sayısı	2029 Mezun Sayısı
Havsa	Bilişim Teknolojileri	6	0	5	17
	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	10	10	11	17
Keşan	Bilişim Teknolojileri	14	10	10	30
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	6	2	6	33
	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	29	37	44	62
	Makine ve Tasarım Teknolojisi	10	7	14	24
	Metal Teknolojisi	3	3	8	17
	Mobilya ve İç Mekan Tasarımı	10	9	11	27
	Motorlu Araçlar Teknolojisi	17	11	18	21
	Muhasebe ve Finansman	1	3	6	30
	Tarım	5	5	5	24

Merkez	Bilişim Teknolojileri	43	60	69	41
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	24	23	37	15
	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	18	11	23	30
	Makine Teknolojisi	11	3	12	0
	Metal Teknolojisi	0	4	9	24
	Mobilya ve İç Mekan Tasarımı	11	7	7	24
	Motorlu Araçlar Teknolojisi	16	8	14	30
	Muhasebe ve Finansman	36	54	61	73
	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	4	6	0	0
	İnşaat Teknolojisi	1	1	4	20
Süloğlu	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	4	4	6	14
Uzunköprü	Bilişim Teknolojileri	12	18	17	18
	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	9	0	0	0
	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	13	6	13	36
	Kimya Teknolojisi	0	12	13	8
	Makine ve Tasarım Teknolojisi	13	2	9	23
	Metal Teknolojisi	8	8	13	26
	Muhasebe ve Finansman	0	7	8	12
	Tarım	12	0	9	0
İpsala	Bilişim Teknolojileri	0	0	8	0
	Elektrik-Elektronik Teknolojisi	7	0	0	17
	Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	8	0	0	0
		361	331	470	713
		Genel Toplam			1875

Kaynak : Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

2026-2029 yılları arasında ilgili bölümlerden mezun olacak 1875 öğrencinin bölüm ve ilçe dağılımı tablosunu detaylı olarak incelediğimizde Organize Sanayi Bölgeleri özelinde aşağıdaki projeksiyonlar yapılmıştır.

Edirne Merkez İlçe Mezun Projeksiyonu

Edirne'nin Süloğlu ilçesinde bulunan Edirne OSB, mevcut yatırımcıları ve 153 hektarlık ilave genişleme alanı ile birlikte yeni yatırımcılar için Edirne Merkez ile Süloğlu ve Havsa ilçelerinde bulunan mesleki ve teknik anadolu liselerinden mezun olacak öğrenciler için istihdam edilme noktasında önemli bir merkez niteliğindedir. Başta elektrik-elektronik teknolojisi olmak üzere makine teknolojisi, metal teknolojisi, tesisat teknolojisi gibi bölümlerde okuyan öğrenciler ve yeni yatırımların öncelikli olarak tercih edeceği birçok mezun öğrenci hem okurken staj aşamasında hem de mezuniyet sonrası çalışmak adına Edirne OSB'de bulunan firmaları tercih edebilir.

Uzunköprü İlçe Mezun Projeksiyonu

Altyapı çalışmaları devam eden Uzunköprü OSB yatırımcıları ile yapılan görüşmelerde öne çıkan meslek grupları olarak makine operatörleri, elektrik-elektronik sistem operatörleri ve idari birimlerde çalıştırılmak üzere muhasebe elemanı ve idari personel ihtiyaçları bildirilmiştir.

İlçede mevcut mesleki ve teknik anadolu liselerinin ilgili bölümleri incelendiğinde yukarıda bahsi geçen personel ihtiyaçları için ilgili bölümlerde öğrenciler yetiştirdiği görülmektedir. OSB bünyesindeki yatırımcı çeşitliliğinin artması ile birlikte farklı bölümdeki ihtiyaçlar için yeni bölümlerin açılması ve de mevcut bölümlere daha fazla öğrencinin kayıt olmasına yönelik farklı teşvik uygulamalarının planlanmasının yapılabileceği düşünülmektedir.

Keşan İlçe Mezun Projeksiyonu

Altyapı çalışmalarında son aşamaya gelen Keşan OSB'de faaliyet gösterecek olan 10 adet firma ile yapılan görüşmeler kapsamında; özellikle OSB'nin en büyük yatırımcısı olan Teknik Alüminyum Firmasının 1200 istihdam taahhüdünün ilk aşaması olan toplam 400 kişilik mavi yakalı istihdam planında makine teknolojisi, motor teknolojisi, tesisat teknolojisi, metal teknolojisi, elektrik-elektronik teknolojileri, otomasyon teknolojisi, endüstriyel bakım-onarım ve elektrik tesisatları ve pano monitörlüğü ile kimya, laboratuvar hizmetleri ve metal işleri bölümleri ön plana çıkmaktadır. Yüksek istihdam taahhüdü veren söz konusu firmada çalışmak üzere mevcut durumda başta Keşan'daki Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi mezunları olmak üzere diğer komşu ilçelerden de iş fırsatlarına başvuru geleceği düşünülmektedir. Aynı zamanda idari-yönetim tarafında da görevlendirilmek üzere muhasebe ve büro yönetimi ve yönetici asistanlığı bölümlerinde okuyan öğrenciler için de önemli iş fırsatları oluşacaktır.

OSB bünyesinde faaliyete geçecek diğer 9 firmanın ihtiyaçları göz önüne alındığında ise yine makine teknolojisi, elektrik-elektronik teknolojileri, bilişim teknolojileri ve metal teknolojileri bölümleri ön plana çıkmaktadır.

Sulama sistemleri üreten yatırımcı bir firma ile yapılan görüşmede plastik teknolojisi bölümünün açılmasının kendi yatırım konuları için çok önemli olduğu ve bu alandan mezun 20 civarında mezuna yatırımın gerçekleştiği an itibarıyla ihtiyaç duyacaklarını ifade etmişlerdir.

Ayrıca, parsel satışına yönelik görüşmelerin devam ettiği ayakkabı üreticisi bir firma ile yapılan görüşmede de yatırımın kesinleşmesi ile birlikte ayakkabı ve saraciye teknolojisi bölümü öğrencilerine yüksek talep olacağı tarafımıza iletilmiştir. Bu sebeple söz konusu yatırımcı OSB'den parsel satın aldığı anda ihtiyaç duyulan ayakkabı ve saraciye teknolojisi bölümünün ilgili mesleki ve teknik anadolu lisesi bünyesinde açılması gerekli olacaktır.

İpsala İlçe Mezun Projeksiyonu

Altyapı çalışmaları hızlı bir şekilde devam eden diğer bir OSB de İpsala'dadır. Mevcut durumda 15 firma parsel satın alma süreçlerini tamamlamıştır. OSB bünyesindeki altyapı yatırımlarının tamamlanması ve fabrika inşaatlarının hızlı bir şekilde başlaması ile birlikte 2027 yılı içerisinde faaliyete geçmeyi planlayan yatırımcılar mevcuttur.

Firmaların istihdam planlamalarına yönelik öngörülerini mevcut durumda ilçede bulunan mesleki ve teknik anadolu lisesi bünyesindeki bilişim teknolojileri, elektrik-elektronik teknolojileri, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme bölümleri öğrencilerinin rahatlıkla istihdam edilebileceğini ortaya koymaktadır. Özellikle gıda yatırımcısı firmalar tarafından gıda teknolojisi, laboratuvar hizmetleri gibi nitelikli bölümlerden mezun öğrencilerin istihdam edilmesi ile ilgili talepler yakın gelecekte tekrar dile getiriliyor olacaktır.

Meslek Yüksekokulları Mezun Arzı Genel Değerlendirmesi

2026-2027 döneminde Edirne genelinde Meslek Yüksekokullarında eğitim gören ve 2026 ve 2027 yıllarında mezun olma potansiyeli olan öğrenci sayılarını incelediğimizde öne çıkan bölümler şunlardır:

- Bilgisayar Programcılığı
- Elektrik / Elektrik-Elektronik
- Makine
- Gıda Teknolojisi
- Kimya Teknolojisi
- Büro Yönetimi ve İşletme Programlarıdır.

Tablo 19 : Meslek Yüksekokullarının Bölüm Bazında Mezun Sayıları

MYO	Bölüm / Program	2026 Yılı Potansiyel Mezun Sayısı	2027 Yılı Potansiyel Mezun Sayısı
Arda MYO	Gıda Teknolojisi	123	35
	Kimya Teknolojisi	103	24
	Laboratuvar Teknolojisi	105	34
	Yağ Endüstrisi	85	33
Edirne Sosyal Bilimler MYO	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	270	3
	Dış Ticaret	298	43
	Lojistik	67	67
	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	281	35
	Ofis Teknolojileri ve Veri Yönetimi	0	37
	Pazarlama	155	36
Edirne Teknik Bilimler MYO	Bilgisayar Programcılığı	210	89
	Elektrik	152	65
	Elektronik Teknolojisi	169	63
	Hibrid ve Elektrikli Taşıtlar Teknolojisi	63	40
	Makine	106	63
	Mobil Teknolojileri	145	44
	Mobilya ve Dekorasyon	59	0
	Robotik ve Yapay Zeka	7	33
	İş Sağlığı ve Güvenliği	23	33
Havsa MYO	Lojistik	108	51
	Maliye	180	55
	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	79	33
	İşletme Yönetimi	83	34
Keşan MYO	Elektrik	125	53
	Laborant ve Veteriner Sağlık	70	48
	Otomotiv Teknolojisi	83	29
	Yenilenebilir Enerji Teknikerliği	0	32
Tunca MYO	Bilgisayar Programcılığı	487	261
	Web Tasarım ve Kodlama	405	258
Uzunköprü MYO	Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	70	0
	Maliye	128	43
	Ofis Teknolojileri ve Veri Yönetimi	0	32
	İşletme Yönetimi	43	22

İpsala MYO	Dış Ticaret	129	44
	Elektronik Teknolojisi	109	42
	Laboratuvar Teknolojisi	59	31
	Lojistik	134	55
	Mekatronik	92	41
Genel Toplam		4805	1941

Kaynak : Trakya Üniversitesi, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

Bu dağılım, Edirne OSB'nin üretim yapısı ve destekleyici hizmet alanlarıyla genel olarak uyumlu olmakla birlikte, mezunların doğrudan OSB istihdamına yönlendirilmesini sağlayacak mekanizmaların eksikliği, potansiyelin tam olarak kullanılmasını engellemektedir. Bu amaçla Edirne OSB Yönetimi ile ilgili MYO'lar arasında yapılacak iş birliği protokolleri; öğrencilerin staj dönemlerinden itibaren firmalar ile eşleştirilmesi mezuniyet sonrası işe yerleştirmelerin kolaylaştırılmasını sağlarken bir yandan da OSB'ye gelecek olan yeni yatırımların ihtiyaç duyduğu ilave bölümlerin açılması ya da mevcut bölümlerin sanayinin ihtiyaç duyacağı şekilde dizayn edilmesini kolaylaştıracaktır.

Başta Edirne OSB olmak üzere ilçelerde altyapı hazırlıkları devam ederken bir yandan da yatırımcı çeken diğer OSB'ler için öğrenci yetiştiren meslek yükseköğretim kurumlarının öğrenci sayılarının özellikle Merkez ilçede yoğunlaştığı, ilçelerde ise daha sınırlı ancak süreklilik gösteren birinin bulunduğu görülmektedir. İlçelerdeki öğrenci arzı ve bölüm kısıtının 2027 yılı sonrasında OSB'ler bünyesindeki yatırımların bir bir hayata geçmesi ile birlikte MYO müdürlükleri ile yapılacak iş birlikleri kapsamında hem sanayicilerin talep ettiği ilave bölümlerin açılması hem de mevcut bölümlerin ders içeriklerinin sanayicilerin ihtiyaçlarına yönelik olarak revize edilmesi ile azalacağı öngörülmektedir. Böylelikle 2027 yılı ve sonrası için iş gücü arz ve talebinin buluşarak iş gücü piyasasının çok daha iyi bir noktaya erişeceği düşünülmektedir.

6) EDİRNE İLİ HİZMETLER SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM PROJEKSİYONU

Bu bölüm, Edirne ili iş gücü raporu kapsamında hizmetler sektörü istihdam projeksiyonuna altlık oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Analiz, özellikle yiyecek-içecek hizmetleri ile toptan ve perakende ticaret alt sektörlerine odaklanmaktadır. Bu tercihin temel gerekçesi şudur:

- Her iki alt sektör, hizmetler sektörü toplam istihdamı içinde belirleyici ağırlığa sahiptir.
- Edirne'nin sınır ili niteliği, yabancı ziyaretçi girişleri ve turizm hareketliliği ile bu sektörler arasında güçlü bir ilişki doğurmaktadır.
- Konaklama yatırımları ile yiyecek-içecek hizmetleri arasında doğrudan ve ölçülebilir bir etkileşim bulunmaktadır.
- SGK iş yeri verileri düzenli ve güvenilir bir izleme imkânı sunmaktadır.

Bu göstergeler ilk bakışta yiyecek-içecek istihdam artışının nüfus artışından çok daha hızlı olduğunu ortaya koymaktadır. Nüfus yalnızca %3 artarken yiyecek-içecek istihdamı %40 artmıştır. Bu durum, söz konusu istihdamın yalnızca yerel nüfus dinamikleriyle açıklanamayacağını göstermektedir. Beş yıllık veri üzerinden Pearson korelasyon katsayısı (r) hesaplanmıştır.

$$r = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sigma_X \sigma_Y}$$

Tablo 20 : 2020-2024 Yılları Yiyecek-İçecek Hizmetleri Sektörü Korelasyon Analizi

Değişken	Pearson Korelasyon Katsayısı
Konaklama İş Yeri Sayısı	$r \approx 0,99$
Nüfus	$r \approx 0,96$
Yabancı Ziyaretçi Sayısı	$r \approx 0,88$

Nüfus değişkeni ile yiyecek-içecek hizmetleri sektörünü temsil eden zaman serileri düzenli artış göstermektedir. Bu nedenle yüksek korelasyon kısmen "trend etkisinden" kaynaklanmaktadır. Konaklama tesisi iş yeri sayıları açısından bakıldığında ise son derece güçlü bir doğrusal ilişki gözlemlenmektedir. Yabancı ziyaretçi sayılarında pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır; ancak ziyaretçi sayısındaki pandemi sonrası sıçrama, istihdam artışıyla birebir örtüşmemektedir. Ayrıca söz konusu değişken daha oynaktır ve projeksiyon açısından belirsizlik içermektedir.

Konaklama temelli model ele alındığında şu bulgular ortaya çıkmaktadır:

2020-2024 döneminde:

- Konaklama iş yeri artışı: +39
- Yiyecek-İçecek istihdam artışı: +1.484

Basit doğrusal katsayı:

$$\frac{1484}{39} \approx 38$$

Bu da şu anlama gelmektedir: Her 1 yeni konaklama işletmesi yaklaşık 38 kişilik yiyecek-İçecek istihdamı ile ilişkilidir. Basit doğrusal regresyon denklemi yaklaşık olarak şu şekilde ifade edilebilir:

$$Y = -794 + 38A$$

Burada:

Y = Yiyecek-İçecek istihdamı

A = Konaklama iş yeri sayısı

Modelin açıklayıcılık düzeyi (R^2) yaklaşık %98'dir. Bu, yiyecek-İçecek istihdamındaki değişimin büyük ölçüde konaklama sektöründeki gelişmeyle paralel hareket ettiğini göstermektedir. Bu durumda Edirne ilinde son 3 yılda turizm yatırım belgesi bulunan 12 tesis olduğu göz önünde bulundurulduğunda yiyecek-İçecek hizmetleri alanında 456 kişilik ilave istihdam oluşması beklenmektedir.

Mesleki Okulların Mezun Arzı Bakımından Genel Değerlendirmesi

Edirne'deki öğretim kurumlarında yiyecek ve İçecek hizmetleri alanında eğitim görmekte olan öğrencilerin dağılımı incelendiğinde ilgili bölümlerdeki mevcut öğrenci sayılarının potansiyel iş gücü talebi ile örtüştüğü görülmektedir.

Tablo 21 : MEB'e Bağlı Okullarda Gösterge Bölümlerde Öğrenci Sayıları

KURUM	Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	Yiyecek ve İçecek Hizmetleri
Dr. Sadık Ahmet Turizm Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	92	232
Enez Çok Programlı Anadolu Lisesi		22
Keşan Mesleki Eğitim Merkezi		21
Keşan İlhami Ertem Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	33	91
Serhat Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi		81
Edirne Mesleki Eğitim Merkezi		10
Uzunköprü Kız Mesleki ve Anadolu Teknik Lisesi		41
Uzunköprü Mesleki Eğitim Merkezi		12

Kaynak : Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

Hizmetler sektörüne yönelik eğitim arzının belirli alanlarda yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle büro hizmetleri, muhasebe ve yönetim alanlarında mezun sayılarının görece yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

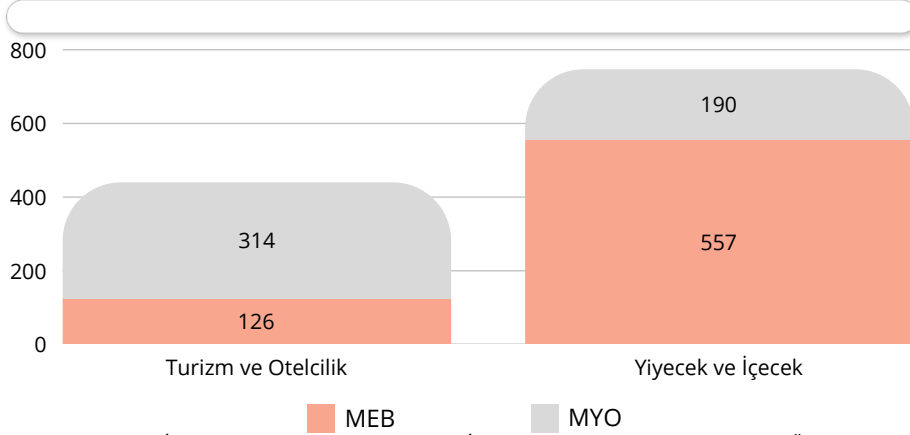
Ancak bu durum, söz konusu alanlarda iş gücü arzının talebin üzerine çıkma riskini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, eğitim kontenjanlarının sektörün absorbe edebileceği kapasite dikkate alınarak yeniden planlanması önemlidir. Ayrıca Edirne Mesleki Eğitim Merkezi bünyesinde aşçılık alanında 49, pasta ve tatlı yapımı alanında 10, kat hizmetleri alanında 2 öğrenci öğrenim görmektedir. Trakya Üniversitesi Meslek Yüksekokulları bünyesindeki görünüm aşağıda yer alan tabloda özetlenmektedir:

Tablo 22 : MYO'larda Gösterge Bölümlerde Öğrenci Sayıları

KURUM	Turizm ve Otel İşletmeciliği	Aşçılık
Arda MYO		190
Edirne Sosyal Bilimler MYO	208	
Keşan MYO	106	

Kaynak : Trakya Üniversitesi, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

Müfredat bazında gruplandırma yapıldığında turizm ve yiyecek-içecek hizmetlerine yönelik kurum bazında genel öğrenci dağılımı şekil 14'te gösterilmektedir.

Şekil 14 : Hizmetler Sektöründe Mesleki Eğitim ve Öğrenci Sayıları

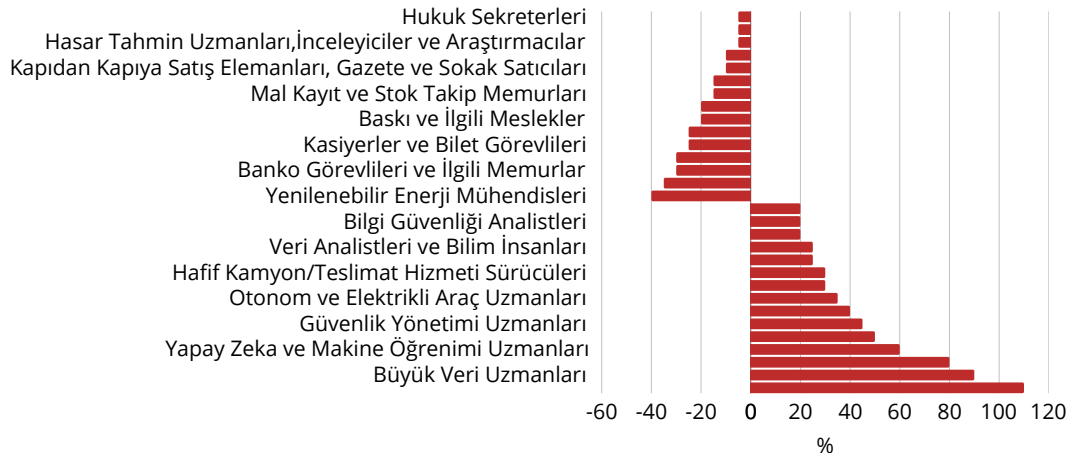
Kaynak : Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025 - Trakya Üniversitesi, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

7) KÜRESEL İSTİHDAM TRENDLERİ

Dijitalleşme, yapay zeka ve ileri bilgisayar teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, küresel ölçekte iş gücü piyasalarının yapısını ve işin doğasını köklü biçimde dönüştürmektedir. Bu dönüşüm, yalnızca yeni teknolojilerin benimsenmesini değil; aynı zamanda mesleklerin içeriğinin değişmesini, yeni beceri setlerine olan talebin artmasını ve istihdamın sektörel dağılımında önemli kaymaları da beraberinde getirmektedir. Uluslararası araştırma kuruluşları ve akademik çalışmalar, önümüzdeki dönemde iş gücü piyasalarının bu teknolojik değişimlere uyum kapasitesinin, ekonomik büyüme ve toplumsal refah açısından belirleyici olacağını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, aşağıda Oxford Üniversitesi, McKinsey Global Institute ve Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayımlanan güncel raporlar ışığında, dijital dönüşümün istihdam üzerindeki olası etkileri ele alınmaktadır.

Oxford Üniversitesi tarafından literatürde öne çıkan "The Future of Employment: How Susceptible Are Jobs to Computerisation?" çalışması, dijitalleşme ve bilgisayar teknolojilerinin iş gücü üzerindeki etkilerini uzun vadeli bakışla ele alır. Bu çalışma, teknolojik gelişmelerin özellikle tekrarlayan ve rutin görev içeren işleri dönüştürme potansiyelinin yüksek olduğunu, bu nedenle belirli mesleklerin otomasyon riski ile karşı karşıya olduğunu ortaya koyar. Örneğin, ABD'deki işlerin yaklaşık %47'sinin orta vadede bilgisayarlaştırılabilir olduğu tahmin edilmiştir; bu da geleneksel iş yapma biçimlerinin ciddi şekilde evrileceğine işaret eder. Ancak Oxford araştırması, bu dönüşümün yalnızca işlerin ortadan kalkması anlamına gelmediğini; daha çok iş tanımlarının, görev içeriklerinin ve beceri gereksinimlerinin köklü biçimde değişeceğini vurgular. Bu bağlamda iş gücü piyasasında esneklik, öğrenme kapasitesi ve eğitim-strateji uyumu gibi faktörlerin kritik rol oynayacağı belirtilir.

McKinsey Global Institute'un "A New Future of Work" raporu, yapay zeka (AI), otomasyon ve diğer dijital teknolojilerin istihdam yapısını 2030'a kadar nasıl değiştirebileceğini nicel modellerle tahmin eder. Rapor bulgularına göre, genetik AI ve otomasyon teknolojilerinin daha hızlı benimsenmesi durumunda, toplam çalışma saatlerinin %27 ila %30'u otomasyona tabi olabilir; bu da birçok sektör ve görevde iş içeriğinin yeniden tanımlanacağı anlamına gelir. Özellikle sağlık, STEM (fen-teknoloji-mühendislik-matematik) ve yüksek uzmanlık gerektiren mesleklerde istihdam talebinin artması beklenirken, üretim, ofis desteği ve müşteri hizmetleri gibi daha tekrarlı işlerde düşüş eğilimi öngörülmektedir. Bu dönüşüm, yalnızca iş kaybı riskini değil, aynı zamanda yeni iş fırsatları, mesleki geçişler ve beceri evrimi gibi dinamikleri de içeren karmaşık bir istihdam dönüşümünü tetikler. Dolayısıyla politika yapıcılar, işverenler ve bireyler için reskilling (yeniden beceri kazandırma) stratejileri ve sürekli öğrenme gibi yaklaşımlar kritik öneme sahiptir.

Şekil 15 : 2025-2030 Meslek Bazında Beklenen Net Değişim Oranları (%)

Kaynak : World Economic Forum - Future of Jobs Survey 2024

2025-2030 dönemini kapsayan "Future of Jobs Survey 2024" sonuçları, iş gücü piyasasında belirgin bir yeniden dağılımın sinyallerini vermektedir. Dijitalleşme ve yapay zeka teknolojilerinin hızla benimsenmesi ile birlikte, bilgi yoğun ve yüksek dijital beceri gerektiren mesleklerde net istihdam artışları öngörülmektedir. Buna karşılık, rutin, tekrarlayan ve düşük dijital yoğunluklu işlerde göreceli bir daralma beklenmektedir. Bu eğilim, teknoloji ile işin içeriğinin dönüşeceğine; bazı işlerin yok olmasından ziyade evrileceğine işaret etmektedir. Örneğin bilgi teknolojisi, yapay zeka uygulamaları ve sürdürülebilirlik odaklı sektörlerde yeni fırsatlar ortaya çıkarken, geleneksel destek hizmetleri ve genel idari rollerin adaptasyon ihtiyacı artacaktır. Bu tablo, hem bireysel kariyer planlamasında hem de kurumsal/ulusal eğitim ve beceri geliştirme stratejilerinde daha proaktif yaklaşımlar benimsenmesinin önemini ortaya koymaktadır. Özellikle yaşam boyu öğrenme, çevik beceri geliştirme ve mesleki geçiş desteği gibi mekanizmalar, 2025-2030 aralığında iş gücünün dönüşüm süreçlerine uyum sağlamasında kritik rol oynayacaktır.

Aşağıdaki tabloda, dijitalleşme, yapay zeka ve otomasyon teknolojilerinin yaygınlaşması sonucunda orta ve uzun vadede istihdam daralması riski taşıdığı değerlendirilen mesleki alanlarda, Edirne ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda öğrenim gören öğrenci sayıları yer almaktadır. Bu alanlar; iş süreçlerinin büyük oranda otomasyona açık olması, dijital alternatiflerle ikame edilebilmesi ve istihdam talebinin görece azalması gibi kriterler çerçevesinde "risk yoğunluğu yüksek bölümler" olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 23 : Dijitalleşme ve Otomasyon Süreçleri Kapsamında İstihdam Riski Yüksek Alanlarda Edirne İli Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullardaki Öğrenci Sayıları

Risk Yoğunluğu Yüksek Bölümler	Öğrenci Sayıları
Grafik ve Fotoğraf	9
Moda Tasarım Teknolojileri	59
Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı	146
Moda Tasarımı	57
Güvenlik Sistemleri	2

Kaynak : Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Eğitim İstatistikleri Verileri, 2025

Tabloda yer alan öğrenci dağılımı, Edirne ilinde mesleki ve teknik eğitim yapısının, küresel ve ulusal düzeyde öngörülen iş gücü dönüşüm dinamikleriyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi gerekliliğine işaret etmektedir. Fotoğrafçılık, moda tasarımı, ofis-büro hizmetleri ve güvenlik sistemleri gibi alanlarda yoğunlaşan öğrenci sayıları, bu bölümlerde öğrenim gören bireylerin mezuniyet sonrası dönemde artan rekabet ve istihdam uyum sorunlarıyla karşılaşma olasılığını gündeme getirmektedir. Bu durum, söz konusu alanlarda eğitim içeriklerinin güncellenmesi, dijital becerilerle desteklenmesi ve öğrencilerin alternatif kariyer yollarına yönlendirilebilmesi açısından bütüncül politika ve planlama ihtiyacını ortaya koymaktadır.

8) BULGU VE ÖNERİLER

Bu rapor kapsamında yapılan analizler, Edirne ilinin mevcut istihdam yapısı, iş gücü politikaları, demografik eğilimleri ve sanayi yatırımlarının ortaya çıkardığı yeni dinamikler ışığında değerlendirilmiştir. Bulgular, ilin ekonomik dönüşüm sürecinde öne çıkan sektörleri, iş gücü arz ve talebi arasındaki dengesizlikleri ve mesleki eğitim sisteminin güçlü ve zayıf yönlerini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede geliştirilen öneriler ise, Edirne'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşabilmesi için istihdam dostu politikaların hayata geçirilmesine, nitelikli iş gücü arzının artırılmasına ve yatırımcıların ihtiyaçlarıyla yerel iş gücü kapasitesinin uyumlaştırılmasına yönelik stratejik adımlar sunmaktadır.

Bulgular:

- **Büyük Yatırımcı Etkisi:** Edirne'de istihdam talebini şekillendiren iki büyük yatırımcı (Teknik Alüminyum ve ZS Türkiye) önümüzdeki dönemde iş gücü piyasasında belirleyici olacaktır.
- **Meslek Yoğunlaşması:** İstihdam talebinin özellikle makina operatörü ve döküm operatörü alanlarında yoğunlaşması beklenmektedir. Bu alanlarda özel bir teknik nitelik gerekmemekle birlikte, sanayi ortamına adaptasyon kritik bir ihtiyaçtır.
- **Adaptasyon İhtiyacı:** Potansiyel iş gücünün sanayi kültürüne uyumu, üretim süreçlerinin verimliliği açısından öncelikli bir durum olarak öne çıkmaktadır.
- **Sanayi-Öğrenci Etkileşimi:** Meslek liseleri ve yüksekokullar ile sanayi işletmeleri arasında kurulacak doğrudan temas, öğrencilerin üretim ortamına erken aşamada uyum sağlamalarını kolaylaştıracaktır.
- **Barınma ve Sosyal Altyapı Faktörleri:** Konut imkânlarının yanı sıra sosyal yaşam altyapısının ve erken çocukluk bakım hizmetlerinin (kreş vb.) güçlendirilmesi, özellikle çalışma hayatına katılımın sürdürülebilirliğini destekleyerek iş gücü havuzunun derinliğini artıracak; bu durum, yatırımcıların uzun vadeli ve istikrarlı istihdam oluşturma kapasitesine katkı sağlayacaktır.
- **Kullanılan Verilere İlişkin Sınırlılıklar:** Meslek liselerine yönelik kayıt istatistikleri mevcut olmakla birlikte, öğrencilerin eğitim sürecine devamlılığına ilişkin göstergeler mevcut veri yapısı içinde izlenememektedir. Gerçekleştirilen saha görüşmeleri sonucunda, sanayi temsilcilerinin büyük bölümünde, yatırım planları doğrultusunda ihtiyaç duyulacak branşlara ilişkin net bir çerçevenin henüz tanımlanmadığı gözlemlenmiştir.
- **Dijitalleşme ve Otomasyonun Meslek Yapısına Etkileri:** Bulgular, dijitalleşme ve otomasyon süreçlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte bazı mesleklerin ve bu mesleklere yönelik eğitim programlarının iş gücü piyasasındaki karşılığının zaman içinde azalabileceğine işaret etmektedir. Bu çerçevede, teknolojik dönüşümün hızına paralel olarak belirli okul bölümlerinin mevcut yeterliliklerinin ve mezunlarının istihdam edilebilirliğinin yeniden değerlendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır.

Öneriler:

- **Sanayi Uyum Programları:** Makina ve döküm operatörlüğü gibi alanlarda kısa süreli uyum eğitimleri ve işbaşı programları düzenlenerek iş gücünün sanayi ortamına adaptasyonu hızlandırılmalıdır.
- **Sanayi-Öğrenci Buluşmaları:** OSB'lerde düzenlenecek tanıtım günleri, fabrika ziyaretleri ve staj programları ile öğrencilerin üretim süreçlerine erken aşamada dahil olması sağlanmalıdır.
- **Konut ve Sosyal Altyapı Yatırımları:** Yeni iş gücü talebini karşılamak için barınma projeleri, lojistik destekler ve sosyal yaşam alanları geliştirilmelidir. Bu, hem dışarıdan gelecek iş gücünü çekmek hem de yerel nüfusun istihdamda kalıcılığını artırmak açısından önemlidir. Ayrıca erken çocukluk bakım hizmetlerinin (kreş vb.) güçlendirilmesi önerilmektedir.
- **Yerel İş Gücü Mobilizasyonu:** Edirne dışındaki sanayi bölgelerinde çalışan Edirne kökenli iş gücü diasporasının geri dönüşünü teşvik edecek programlar hayata geçirilmelidir.
- **İstatistiksel Altyapıya İlişkin Öneriler:** Elde edilen bulgular çerçevesinde, mesleki eğitim alanında kayıt ve öğrenime devam süreçlerinin daha bütüncül biçimde izlenmesine imkân sağlayacak veri altyapısının güçlendirilmesi, ayrıca sanayi yatırımlarına paralel olarak ihtiyaç duyulacak branşlara ilişkin planlama çalışmalarının ilgili paydaşlar arasında daha erken aşamada ele alınması, iş gücü arz ve talebinin daha etkin biçimde eşleştirilmesine katkı sağlayacaktır.
- **Eğitim Programlarının Güncellenmesi:** Dijitalleşme ve otomasyon eğilimleri doğrultusunda meslek yapısında yaşanan dönüşümün düzenli olarak izlenmesi; eğitim programlarının güncelliğinin ve iş gücü piyasasıyla uyumunun periyodik değerlendirmeler yoluyla ele alınması, orta ve uzun vadede beceri uyumsuzluklarının azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

- Meslek Yeterlilik Altyapısına İlişkin Tedbirler: Mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğu taşıyan meslek kolları için gerekli eğitim ve sertifikasyon çalışmalarına dair ön çalışmaların yapılması, ilin yeni yatırımlara entegrasyon kapasitesini artıracaktır.

Edirne ilinde yeni yatırımların yaratacağı istihdam talebi, mevcut sektörel yapının ötesine geçerek daha çeşitlenmiş bir kompozisyon ortaya çıkaracaktır. Bu çeşitlenme, gıda sanayisinden ileri teknolojiye uzanan geniş bir yelpazede yeni meslek gruplarının oluşmasına ve iş gücü piyasasında farklı becerilere yönelik talebin artmasına yol açacaktır. Ancak bu dönüşüm süreci, nitelikli iş gücü arzının yeterliliği, eğitim-istihdam uyumunun sağlanması ve küçük ölçekli işletmelerin rekabet gücünün korunması gibi çeşitli zorlukları da beraberinde getirecektir. Bu nedenle, kamu kurumları ile özel sektörün eşgüdüm içinde hareket etmesi, stratejik planlama ve etkin iş gücü politikalarıyla sürecin yönetilmesi kritik önem taşımaktadır. Doğru planlama ve güçlü iş birliği mekanizmaları sayesinde, Edirne'nin ekonomik büyüme potansiyeli istihdam dostu bir yapıya dönüştürülebilecek ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine somut katkılar sağlanabilecektir.

9) KAYNAKÇA

- Edirne İl Millî Eğitim Müdürlüğü. (2025). Eğitim istatistikleri verileri [Yayımlanmamış kurumsal veri]. Resmî yazı ile temin edilmiştir.
- Trakya Üniversitesi. (2025). Eğitim istatistikleri verileri [Yayımlanmamış kurumsal veri]. Resmi yazı ile temin edilmiştir.
- Frey, C. B., & Osborne, M. A. (2017). The future of employment: How susceptible are jobs to computerisation? Technological Forecasting and Social Change, 114, 254–280. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2016.08.019>
- McKinsey Global Institute. (2024). A new future of work: The race to deploy AI and raise skills in Europe and beyond. McKinsey & Company.
- Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu. (2025). Sayılarla OSB: OSB listesi. <https://osbuk.org/view/sayilarlaosb/osbliste.php>
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2023). Türkiye tekstil ve hazır giyim sektör raporu. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı.
- Sosyal Güvenlik Kurumu. (2024). SGK istatistik yıllıkları. T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu.
- Tarım ve Orman Bakanlığı Edirne İl Müdürlüğü. (2026). Çiftçi kayıt sistemi verileri [Yayımlanmamış kurumsal veri].
- Ticaret Bakanlığı. (2023). Sektörel rekabet analizleri raporu. T.C. Ticaret Bakanlığı.
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu. (2024). Esnaf ve sanatkar aylık istatistik raporları. TESK.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2024). Resmi istatistik programı. TÜİK.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2025). Adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları. TÜİK.
- Türkiye İş Kurumu.(2025). İş gücü piyasası araştırma raporu. İŞKUR.
- Türkiye İş Kurumu.(2024). Resmi istatistik. İŞKUR
- World Economic Forum. (2024). Future of jobs report 2024. World Economic Forum.
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar (Karar Sayısı: 9903). (2025, 30 Mayıs). Resmî Gazete (Sayı: 32915). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/05/20250530-2.pdf>

TRAKYA KALKINMA AJANSI

Cumhuriyet Mah. Elif Hanım Sok. No: 9
Süleymanpaşa TEKİRDAĞ
Tel: +90850 450 09 59 (30 hat)
Fax: +90282 263 10 03
E-posta: bilgi@trakyaka.org.tr
Kep Adresi: trakyaka@hs01.kep.tr

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz.